

T.C.
BARTIN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİMİ ANA BİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR EĞİTİMİ BİLİM DALI

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN
GİRİŞİMCİLİK ÖZELLİKLERİ VE BİREYSEL YENİLİKÇİLİK
DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ: BARTIN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN

Zeynep MÜLHİM

DANIŞMAN

Doç. Dr. Murat KUL

BARTIN-2019

T.C.

BARTIN ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİMİ ANA BİLİM DALI

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR EĞİTİMİ BİLİM DALI

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN
GİRİŞİMCİLİK ÖZELLİKLERİ VE BİREYSEL YENİLİKÇİLİK
DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ: BARTIN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN

Zeynep MÜLHİM

DANIŞMAN

Doç. Dr. Murat KUL

BARTIN-2019

KABUL VE ONAY

Zeynep MÜLHİM tarafından hazırlanan “Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Özellikleri ve Bireysel Yenilikçilik Düzeylerinin İncelenmesi: Bartın Üniversitesi Örneği” başlıklı bu çalışma, 07/08/2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda **oy birliği ile** başarılı bulunarak jürimiz tarafından **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Murat KUL (Danışman)

Üye : Doç. Dr. Mutlu TÜRKMEN

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Murat SARIKABAK

Bu tezin kabulü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunun .../.../... tarih ve ...sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Nuriye SEMERCİ

Enstitü Müdürü

BEYANNAME

Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre, Doç. Dr. Murat KUL danışmanlığında hazırlamış olduğum " Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Özellikleri ve Bireysel Yenilikçilik Düzeylerinin İncelenmesi: Bartın Üniversitesi Örneği " adlı Yüksek lisans tezimin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

07 / 10 / 2019

Zeynep MÜLHİM

ÖNSÖZ

İnsan, yaşamı boyunca öğrenme ve öğretme faaliyetleri içerisinde yer almaktadır. İlkokul ,ortaokul ve lise eğitiminden sonra nitelikli bireyler yetiştirilmesi amacı ile üniversitelerde eğitimler verilmektedir. Geleceğimize yön verilen bu eğitim sisteminde üniversitelerin rolü çok büyüktür. Bu araştırmada, BESYO’nda okuyan öğrencilerin girişimcilik özellikleri ile bireysel yenilikçilik düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Yerli ve yabancı bir çok kaynaktan elde edilen bilgiler doğrultusunda hazırlanan bu tezin,bundan sonra yapılacak olan çalışmalarda iyi bir kaynak olacağı düşünülmüştür.

Çalışmalarında bana akademik bilgi ve tecrübeleriyle her zaman destek olan danışmanım değerli hocam Doç. Dr. Murat KUL’a, yine bilgi ve tecrübelerinden her zaman istifade ettiğim Doç. Dr. Mutlu TÜRKMEN’e, çalışmamıza zamanlarını ayırarak verilerin toplanmasına katkı sağlayan Bartın Üniversitesi BESYO öğrencilerine, çalışmamızın tamamlanmasında tecrübelerinden faydalandığım değerli hocam Arş. Gör. İsmail KARATAŞ’a, her zaman ve her koşulda bana güvenerek yanımda olan sevgili eşim Arş. Gör. Mustafa Alper MÜLHİM’e, birtanecik kızım Habibe Hafsa MÜLHİM’e, annem Özcan TAŞDEMİR’e, babam Ahmet TAŞDEMİR’e, ablam ve kardeşlerime çok teşekkür ederim.

Zeynep MÜLHİM

BARTIN-2019

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Özellikleri ve Bireysel Yenilikçilik Düzeylerinin İncelenmesi: Bartın Üniversitesi Örneği

Zeynep MÜLHİM

Bartın Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Ana Bilim Dalı

Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bilim Dalı

Danışmanı: Doç. Dr. Murat KUL

Bartın-2019, Sayfa: XI +42

Bu araştırmada, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik özellikleri ve bireysel yenilikçilik düzeylerini belirlemek ve aralarındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca bazı demografik değişkenlerin öğrencilerin girişimcilik özellikleri ve bireysel yenilikçilik düzeyleri üzerinde etkili olup olmadığı da incelenmiştir. Araştırmanın çalışma evrenini Bartın Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda 2018-2019 akademik yılı bahar döneminde öğrenim gören öğrenciler, örneklemini ise 2018-2019 akademik yılı bahar döneminde Bartın Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda öğrenim gören 776 öğrenci ($\bar{X}$ Yaş=21,02) oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, ölçek formu kullanılmış olup bu form üç bölümden oluşmaktadır. Ölçek formunun: birinci bölümünde araştırmacı tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgiler Formu", ikinci bölümünde Yılmaz ve Sünbül (2009) tarafından geliştirilen "Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği", ve üçüncü bölümünde ise Hurt, Joseph ve Cook (1977) tarafından geliştirilen, Kılıçer ve Odabaşı (2010) tarafından Türkçeye uyarlanan "Bireysel Yenilikçilik Ölçeği (BYÖ)" yer almaktadır.

Araştırmada elde edilen bulgular incelendiğinde; genel olarak öğrencilerin büyük çoğunluğunun düşük düzeyde yenilikçi olduğu ve bireysel yenilikçilik puan ortalamasının ($\bar{X}$ =64,42) orta düzey yenilikçiliğin sınır değeri olan 64'ün üzerinde olduğu görülmektedir. Girişimcilik puanlarına göre % 0,8'i çok düşük girişimci, % 2,4'ü düşük girişimci, % 14,8'i orta düzeyde girişimci, % 49,1'i yüksek girişimci ve % 32,9'u çok yüksek girişimci olduğu görülmektedir. Genel olarak öğrencilerin büyük çoğunluğunun (% 49,1) yüksek girişimcilik düzeyinde olduğu görülmektedir. BESYO öğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri ile girişimcilik düzeyleri arasında ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bireysel yenilikçilik, girişimcilik, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

ABSTRACT

Master's Thesis

Investigation of Entrepreneurship Characteristics and Individual Innovation Levels of Students of School of Physical Education and Sports: Bartin University Example

Zeynep MULHİM

Bartın University

Institute of Educational Sciences, Physical Education and Sports Teaching

Department

Department of Physical Education and Sport Education

Advisor: Associate professor Murat KUL

Bartın-2019, Page: XI +42

The aim of this research is to reveal the entrepreneurial characteristics and individual levels of innovation of the students of the School of Physical Education and sports and to examine the relationship between them. It also examined whether some demographic variables were effective on students ' entrepreneurial characteristics and individual levels of innovation. The study universe of the research; Bartın University School of Physical Education and Sports, 2017-2018 academic year is composed of students studying in the spring semester. The sample of the study consisted of 776 ($\bar{X}_{age}=21,02$) students attending Bartın University School of Physical Education and Sports in the spring term of 2017-2018 academic year. The scale form was used as a data collection tool in the research and this form consists of three parts. In the first part of the scale form: "Personal Information Form" prepared by the researcher, in the second part "Entrepreneurship Scale For University Students" developed by Yılmaz and Sünbul (2009), and in the third part "Innovativeness Scale (IS)" developed by Hurt, Joseph and Cook (1977), adapted to Turkish by Kılıçer and Odabaşı (2010).

When the findings of the study were examined; overall, the majority of students are low-level innovators, and the individual innovation score average ($\bar{X}=64.42$) is above 64, which is the limit value of mid-level innovation. According to entrepreneurship scores, 0.8% are very low entrepreneurs, 2.4% are low entrepreneurs, 14.8% are moderate entrepreneurs, 49.1% are high entrepreneurs and 32.9% are very high entrepreneurs. Overall, the vast majority of students (49.1%) are at a high level of entrepreneurship. It has been concluded that there is a relationship between individual innovation levels and entrepreneurship levels of the students of School of Physical Education and Sports.

Keywords: Individual innovativeness, Entrepreneurship, School of physical education and sports

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	II
BEYANNAME.....	III
ÖNSÖZ.....	IV
ÖZET	V
ABSTRACT.....	VI
İÇİNDEKİLER.....	VII
TABLolar LİSTESİ	IX
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	X
EKLER LİSTESİ.....	XI
BÖLÜM I	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	2
1.2. Araştırmanın Amacı.....	3
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Sayıtlar.....	4
1.5. Sınırlılıklar	4
1.6. Tanımlar.....	4
1.7. Kısaltmalar.....	5
BÖLÜM II.....	6
LİTERATÜR İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	6
2.1. Eğitim.....	6
2.2. Beden Eğitimi ve Spor	7
2.2.1. Türkiye’de Üniversitelerde BES Öğretimi Veren ve Fakülte/ Yüksekokullar...8	
2.2.1.1. BES Öğretimi Veren Üniversitelerdeki Bölümler.....	8
2.3. Girişimcilik.....	9
2.3.1. Girişimciliğin Tanımı ve Önemi.....	9
2.3.2. Spor ve Girişimcilik.....	10
2.4. Yenilikçilik.....	12
2.4.1. Bireysel Yenilikçilik	13

2.4.2. Yenilikçilik Kategorileri	13
2.4.3 Yenilikçilik ve Eğitim.....	15
2.4.4. Beden Eğitimi ve Sporda Yenilikçilik	16
BÖLÜM III.....	18
YÖNTEM.....	18
3.1. Araştırmanın Modeli	18
3.2. Katılımcılar.....	18
3.3. Veri Toplama Araçları	18
3.3.1. Bireysel Yenilikçilik Ölçeği.	19
3.3.2. Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği.....	20
3.4. Verilerin Analizi	20
BÖLÜM IV	21
BULGULAR	21
4.1. Katılımcıların Öğrencilerin Demografik Verilerinin Dağılımları	21
4.2. Katılımcıların Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ve Yenilikçilik Kategorilerine İlişkin Bulgular	22
4.3. Katılımcıların Demografik Değişkenlere Göre Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ve Girişimcilik Özelliklerine İlişkin Bulgular	23
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	28
TARTIŞMA, SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	28
5.1. Tartışma ve Sonuçlar.....	28
5.2. Öneriler.....	34
KAYNAKÇA	35
EKLER:.....	37
ÖZGEÇMİŞ.....	42

TABLolar LİSTESİ

Tablo		Sayfa
No		No
3.1.	Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Örneklem Özellikleri.....	18
3.2.	Bireysel Yenilikçilik Ölçeğinin Puan Aralıklarına Göre Düzey ve Kategorileri.....	19
3.3.	Girişimcilik Puanlarının Değerlendirilme Kriterleri	20
4.1.	Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Değişkenlerine Ait Dağılımları.....	21
4.2.	Katılımcıların Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri.....	22
4.3.	Katılımcıların Bireysel Yenilikçilik Kategorileri.....	22
4.4.	Katılımcıların Girişimcilik Düzeyleri.....	23
4.5.	Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine Göre Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri t-Testi Sonuçları.....	23
4.6.	Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine Göre Girişimcilik Özellikleri t-Testi Sonuçları.....	24
4.7.	Katılımcıların Öğrenim Görülen Bölüm Değişkenine Göre Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ANOVA Testi Sonuçları	24
4.8.	Katılımcıların Öğrenim Görülen Bölüm Değişkenine Göre Girişimcilik Özellikleri ANOVA Testi Sonuçları	25
4.9.	Katılımcıların Gelir Değişkenine Göre Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ANOVA Testi Sonuçları	25
4.10.	Katılımcıların Gelir Değişkenine Göre Girişimcilik Özellikleri ANOVA Testi Sonuçları	26
4.11.	Katılımcıların Lisansüstü Eğitim (Yüksek Lisans / Doktora) Alma İsteği Durumu Değişkenine Göre Girişimcilik Özellikleri ANOVA Testi Sonuçları.....	26
4.12.	Katılımcıların Girişimcilik Dersi Alma Durumu Değişkenine Göre Girişimcilik Özellikleri t-Testi Sonuçları	26
4.13.	Katılımcıların Yaş Değişkenine Göre Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ve Girişimcilik Özellikleri Korelasyon Analizi Sonuçları.....	27
4.14.	Katılımcıların Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ve Girişimcilik Özellikleri Korelasyon Analizi Sonuçları	27

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil	Sayfa
<u>No</u>	<u>No</u>
1.1. S-Eğrisi.....	14
1.2. Yenilikçilik Kategorileri.....	14

EKLER LİSTESİ

EK	Sayfa
No	No
1. Anket.....	37
2. Etik Kurul Onayı.....	39
3. Ölçek Kullanım İzinleri.....	40

BÖLÜM I

GİRİŞ

Yaşadığımız dönemde ve gelecek zamanda eğitim, çağdaş toplumlar için nitelikli bireylerin yetiştirilmesinde son derece yüksek öneme sahiptir. İnsanlığın teknoloji karşısında verdiği mücadelede toplumların refahı için eğitim standartları; ülkelerin milli değerlerinin üzerinde tutularak eğitimcilerin ve eğitilenlerin niteliklerinin artırılması gerekmektedir. İnsanların bilgi, beceri, davranış ve niteliksel gelişimlerinde hayat boyu aktif öğrenme sürecini başlatmak ve sürdürmek eğitim kurumlarının görevlerindedir.

İnsanoğlunun yaşam serüveninde kendisiyle (insanın insanla), diğer canlılarla, doğayla ve tarihle olan ilişkisinin düzenlenip kuşaktan kuşağa çeşitli yollarla aktarılma süreci eğitim aracılığıyla gerçekleşmektedir. İnsanın kendisini bir bütün olarak sosyal, psikolojik ve fizyolojik bakımdan tanıyıp, geliştirip dönüştürmesinde eğitim dünden bugüne vazgeçilmez bir olgu olarak varlığını sürdürmektedir. İnsanoğlu, eğitim aracılığıyla hayatı anlama, anlamlandırma ve hayatın kodlarını çözme çabalarını amaçlı ve programlı bir şekilde yürütmektedir.

İnsan, eğitim sürecinde kendisine ve çevresine karşı hak ve sorumluluklarını öğrenir. Eğitim insanın varlığını sürdürebilmesinin gerekliliklerini öğrenmesinde yaygın ve örgün olarak günümüzde işlevini yerine getirmektedir. Gerek örgün eğitim kurumları gerekse yaygın eğitim kurumları bu fonksiyonu yerine getirirken birey ve toplumun yaşadığı çağa uygun istedik sonuçlar hedeflemesiyle plan ve program üzerine inşaa edilme zorunluluğunu ifade eder. Eğitim insanın kendisini ve çevresini keşfetme ve hayatta kalma mücadelesini bilinçli bir plan ve program dahilinde yürütülmesini ifade eder.

Eğitim kendini gerçekleştirir. Kişinin kendi bedenini, yeteneğini, zekasını, ruhunu keşfederek kendini tanımasını ve kapasitesini kullanabilmesini sağlar. Yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Eğitim sonuç odaklıdır. Sonucunda davranış değişikliği meydana gelir. Birey planlı (formal) ya da plansız (informal) yolla mutlaka eğitime dahil olur. Toplumsal refahın sağlanabilmesi için nitelikli bireylerin yetiştirilmesinde en önemli unsur şüphesiz eğitimidir.

Çağımız sürekli gelişim, iyileşme ve değişime ihtiyaç duyurmaktadır. Çünkü yaşanan teknolojik, sosyolojik ve coğrafik değişiklikler toplumsal yaşamın her alanını

etkilemektedir. Bu durum günümüzde yaşanan gelişmelere ve yeniliklere uyum ve katkı sağlayacak bireylere gereksinim duyurmaktadır.

İnsan yaşamını kaliteli bir biçimde sürdürebilmesi için maddi kazanç gereklidir. Bu kazanç çok çeşitli yollardan elde edilebilir. Girişimcilik de insana bu noktada devreye girer. İnsandaki girişimcilik özelliğinin geliştirilmesi hususunda eğitim ve girişimcilik kavramları pozitif ilişkilidir. Örneğin; kişinin işindeki geliri, şirketinin ayakta kalabilmesi, büyüme ve kâr elde edebilmesi v.b. konularda ilerleme için eğitim kaçınılmazdır.

Hayat boyu öğrenme kapsamında globalleşen dünyada kişinin; mevcut gelişmeler, değişim ve yenilenmeleri fark edip, yenilikleri benimseyebilmesi, onları kullanabilmesi ve onlardan faydalanması hususunda bireysel yenilikçilik düzeyi çok önemlidir.

Yenilikçilik, çağımızda yaşanan değişimlerin ve gelişimlerin etkisiyle pek çok alana konu olmuş ve birçok araştırmacı yenilikçilik kavramını farklı bakış açılarıyla ele değerlendirmişlerdir. Yenilikçilik kısa bir ifadeyle yeniliklere açık olma ya da yenilikleri kullanabilmedir. Yenilikçilik, gerek yeniliği fark etme gerek özümseme gerekse kullanabilme açısından yaşamsal faaliyetlerin sürdürülmesinde toplumsal alanlarda yaşanan farklılıklar ile sağlıklı bir dengenin kurulabilmesi açısından önemlidir (Kılıçer, 2011; Adıgüzel, 2012).

Eğitim-öğretim etkinliklerinde öğrencilerin çok yönlü gelişim ilkesi kapsamında niteliklerinin artırılmasına yönelik, öğrencilerin girişimcilik özellikleri ve bireysel yenilikçilik düzeyleri her yükseköğretim kurumu için araştırılmaya değer bir konudur. Bundan dolayı bireysel yenilikçilik nedir, nasıl etkin kullanılır ve girişimcilik nedir, tanımları ve durum tespitine yönelik yapılan araştırma bu çalışmaya konu olmuştur.

1.1. Problem Durumu

Bu çalışmanın ana problem cümlesi şu şekilde ifade edilebilir:

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda öğrencilerinin girişimcilik özellikleri ve bireysel yenilikçilik düzeyleri ne seviyededir? (Bartın Üniversitesi Örneği)

Araştırmanın alt problemleri ise şöyledir:

1. Öğrencilerin bireysel yenilikçilik düzeyleri hangi seviyededir?
2. Öğrencilerin girişimcilik düzeyleri hangi seviyededir?
3. “Cinsiyet” değişkeni için katılımcıların “Bireysel Yenilikçilik” puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

4. “Cinsiyet” değişkeni için katılımcıların “Girişimcilik” puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
5. “Öğrenim Görülen Bölüm” değişkeni için katılımcıların “Bireysel Yenilikçilik” puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
6. “Öğrenim Görülen Bölüm” değişkeni için katılımcıların “Girişimcilik” puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
7. “Ailenin Aylık Gelir Düzeyi” değişkeni için katılımcıların “Bireysel Yenilikçilik” puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
8. “Ailenin Aylık Gelir Düzeyi” değişkeni için katılımcıların “Girişimcilik” puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
9. “Lisansüstü Eğitim (Yüksek Lisans / Doktora) Alma İsteği Durumu” değişkeni için katılımcıların “Girişimcilik” puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
10. “Girişimcilik Dersi Alma Durumu” değişkeni için katılımcıların “Girişimcilik” puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
11. “Yaş” değişkeni için katılımcıların “Girişimcilik” puanları ve “Bireysel Yenilikçilik” puanları ile istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki var mıdır?
12. Katılımcıların “Girişimcilik” puanları ve “Bireysel Yenilikçilik” puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, BESYO öğrencilerinin girişimcilik özellikleri ve bireysel yenilikçilik düzeylerini belirlemek ve iki değişken arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca bazı demografik özelliklerin öğrencilerin girişimcilik özellikleri ve bireysel yenilikçilik düzeyleri üzerinde etkili olup olmadığı da incelenmiştir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Yaşamımızda meydana gelen ani ya da zamanla gelişen farklılıklar ve gelişmelere toplum olarak uyum sağlanabilmesi, ilerleme kaydetmesi açısından insanın yeni bilgi ve becerilerle kendisini sürekli eğitip yenilemesi gerekmektedir (Akkoyunlu, 2008, 12).

Bu doğrultuda girişimcilik ve yenilikçilik kavramları birlikte düşünüldüğünde birbiri ile yakından alakalı olması ve araştırmaya konu olan öğrencilerin bu özelliklerinin incelenmesi, bu konularda öğrencinin niteliğinin artırılması açısından önem arz etmektedir.

1.4. Sayıtlar

Bu çalışmanın sayıtları aşağıda sıralanmıştır:

- a. Bu araştırmada kullanılmış olan ölçeklerin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu kabul edilmiştir.
- b. Katılımcıların (BESYO öğrencilerinin) anket formlarını doğru ve samimi cevapladıkları kabul edilmiştir.
- c. Çalışma konusu ile alakalı literatürde yer alan bilgilerin objektif bir şekilde yansıtıldığı varsayılmıştır.
- d. Ölçekler uygulatılırken iç ve dış etkenlerin bütün katılımcılar için aynı olduğu varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırmacı tarafından bu araştırma için öngörülecek başlıca sınırlılıklar şunlardır:

- a. Bu çalışmanın örnekleme 2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Bartın Üniversitesi BESYO'da öğrenim gören 776 öğrenci ile sınırlıdır.
- b. Veri toplama araçları olarak "Kişisel Bilgiler Formu", "Bireysel Yenilikçilik Ölçeği (BYÖ)" ve "Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği" ile sınırlandırılmıştır.
- c. Araştırmada kullanılmak üzere toplanan verilerin geçerliği, anketin uygulandığı zaman dilimi (2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar dönemi) ile sınırlandırılmıştır.
- d. Araştırma, konu ile ilgili elde edilen bilimsel kaynaklarda ulaşılan veriler ile sınırlandırılmıştır.

1.6. Tanımlar

Eğitim: İnsanların yaşamları boyunca devam eden; yaşamsal faaliyetlerini ve çevresine uyumu kaliteli bir hale dönüştürebilmek için, bireyin kendi yaşamı ve tecrübeleri aracılığıyla, bilgi-beceri ve davranış değiştirmesi sürecidir.

Beden Eğitimi: Fiziksel aktiviteler vasıtasıyla; bireyin vücudunu keşfederek, hareketleri yapa yapa bu hareketleri vücudumuza öğretmeyi sağlayan eğitim alanıdır.

Spor: Vücudumuza öğrettiğimiz hareket becerilerini kurallar çerçevesinde yarıştırmaktır. İnsanın doğada yaşam mücadelesiyle başlayıp zaman içerisinde rekabet unsuru ile birlikte geliştirilerek hareket ve kurallarına göre branşlara ayrılan aktivitelerdir. Sağlık amacıyla,

maddi kazanç elde etmek ya da fiziksel-zihinsel-psikolojik-sosyal yönden iyi olmak amaçlarıyla yapılır.

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu: Ülkemizde Yükseköğretim'e bağlı üniversitelerde spor bilimi alanında çeşitli bölümlerde öğrencilere lisans eğitimi sunan eğitim kurumlarıdır.

Bireysel Yenilikçilik: Kişinin yeniliklere karşı arzulu olup, yenilikleri benimsemesi ve yeniliklere karşı pozitif bir tavra sahip olarak, yenilikleri kullanması ya da yeniliklerden faydalanmasıdır (Kılıçer, 2011, 23).

Girişimcilik: İnsanların ekonomik imkanları doğru zaman ve planlama ile fırsata dönüştürerek ekonomik döngüde değişikliklere yol açan bir süreçtir (Muzyka, Koning and Churchill, 1995).

1.7. Kısaltmalar

Akt.: Aktaran

Vd.: Ve diğerleri

Vb.: Ve benzerleri

BES: Beden Eğitimi ve Spor

BESYO: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

BSÖ: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

ANT: Antrenörlük Eğitimi

SY: Spor Yöneticiliği

REK: Rekreasyon

BYÖ: Bireysel Yenilikçilik Ölçeği

ÜÖYGÖ: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği

BÖLÜM II

LİTERATÜR İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde eğitim kavramından başlayarak, beden eğitimi ve spor, beden eğitimi ve spor eğitimi veren üniversitelerin birimleri, bireysel yenilikçilik ve girişimcilik ile alakalı kuramsal bilgilere ve ilgili araştırmaların konu ile ilgili kısımlarına yer verilmiştir.

2.1. Eğitim

Eğitim sözcük anlamı olarak, ‘educare’ ve ‘educere’ kelimelerine denk gelmektedir. ‘Educare’ kelimesi, öğreneni (öğrenciyi) özel bir beceriyle donatmak amacıyla alıştırmayı yapmak anlamına gelmekte ve genel olarak fiziksel bir beceridir. Eğitimde educare yaklaşımı öğrencileri var olan sisteme alıştırarak, sertifika, diploma ya da belge kazandırmak amacıyla bireye kazandırılan donanımın (yetinin) yazılı onaylı dökümanı müfredatın en önemli koşuludur. Buna karşın eğitimde “Educere” yaklaşımı ise, öğrencilerin kendilerini ve dünyayı keşfetmelerine fırsat vererek onların kişi olarak fikirlerinin ve becerilerinin önemli olduğunun anlamını taşımaktadır (Billington, 1997, 381-388).

Eğitim, insanın duygusal, bedensel, zihinsel özelliklerini belirlenen amaçlar doğrultusunda geliştirmeyi amaçlar. Eğitimin sürekli olması bilgi birikiminin artması içinde önemlidir. Bilgiyi kazanan insan kendisinin farkındalığını artırır, bireysel bir kazanç elde eder ve topluma karşı adaptasyonu artar.

İnsanoğlunun yaşam serüveninde kendisiyle (insanın insanla), diğer canlılarla, doğayla ve tarihle olan ilişkisinin düzenlenip kuşaktan kuşağa çeşitli yollarla aktarılma süreci eğitim aracılığıyla gerçekleşmektedir. İnsanın kendisini bir bütün olarak sosyal, psikolojik ve fizyolojik bakımdan tanıyıp, geliştirip dönüştürmesinde eğitim dünden bugüne vazgeçilmez bir olgu olarak varlığını sürdürmektedir. İnsanoğlu, eğitim aracılığıyla hayatı anlama, anlamlandırma ve hayatın kodlarını çözme çabalarını amaçlı ve programlı bir şekilde yürütmektedir.

Kültürel bir değişime de sebep olan eğitim ile toplumun var olan düzeni değişiklik gösterebilir. Bu durum eğitimin kişilerin davranışlarının bilerek ve isteyerek değiştirilmesi amacı gütmemesinden kaynaklı olduğu düşünülebilir. Bu değişikliğin olumlu davranışlar sergilemesi eğitim hedeflerinin temellerini oluşturmaktadır.

İnsan, eğitim sürecinde kendisine ve çevresine karşı hak ve sorumluluklarını öğrenir. Günümüzde eğitim, insanın varlığını sürdürebilmesinin gerekliliklerini öğrenmesinde yaygın ve örgün olarak işlevini yerine getirmektedir. Gerek örgün eğitim kurumları gerekse yaygın eğitim kurumları, bu fonksiyonu yerine getirirken birey ve toplumun yaşadığı çağa uygun, istendik sonuçlar hedeflemesiyle, plan ve program üzerine inşaa edilme zorunluluğunu ifade eder. Eğitim, insanın kendisini ve çevresini keşfetme ve hayatta kalma mücadelesini, bilinçli bir plan ve program dahilinde yürütebilmesini ifade eder.

Eğitimin genel amacında toplumun istek ve beklentilerinin önemli bir rol oynamaktadır. Verilen eğitim ile bireylerin kişiliğinin etkilenmemesi yada kalıcı bir değişikliğe sebep olmaması beklenen bir şey değildir.

Eğitim kendini gerçekleştirir. Kişinin kendi bedenini, yeteneğini, zekasını, ruhunu keşfederek kendini tanımasını ve kapasitesini kullanabilmesini sağlar. Yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Eğitim sonuç odaklıdır. Sonucunda davranış değişikliği meydana gelir. Birey planlı (formal) ya da plansız (informal) yolla mutlaka eğitime dahil olur. Toplumsal refahın sağlanabilmesi için nitelikli bireylerin yetiştirilmesinde en önemli unsur şüphesiz eğitimidir.

2.2. Beden Eğitimi ve Spor

Bireylerin beden ve ruh sağlığının gelişmesi için yapılan hareketlere beden eğitimi, bireyin beden ve ruh sağlığının gelişmesinin yanında belli kurallar çerçevesinde yarışmaya dayalı üstünlük kurma amacı ile yapılanlara spor denilmektedir.

Beden eğitimi ve spor fiziksel aktiviteler vasıtasıyla; bireyin vücudunu keşfederek, hareketleri yapa yapa bu hareketleri vücudumuza öğretmeyi sağlayan eğitim alanıdır.

Eğitim süreci içerisinde beden eğitimi özel bir etkiye sahiptir. Kişi kendisini keşfederken öncelikle bedenini tanır. Fiziksel aktiviteler ile hareket ve beceriler edinir. Sonrasında edinilen bu hareket ve beceriler bireyin yaşamsal faaliyetlerini sürdürmesinde aktif rol alır. Yani beden eğitimini kaliteli bir biçimde sürdüren birey sadece fiziken değil zihinsel ve ruhsal olarak da gelişim sağlar.

Balcıoğlu v.d. (2003)'e göre beden eğitimi bazen insanın yaşamsal faaliyetleri için amaç, bazen de sporun bir aracıdır. İnsanın beden ve ruh sağlığını geliştirmek ve iradesini güçlendirmek beden eğitimi ve sporun temel amaçlarından biridir. Beden eğitimi ve spor

bireyin keşfedilmemiş özelliklerini harekete geçirir. Kişinin kendisini keşfederek yeteneklerini çeşitli alanlarda kullanabilmesini sağlar.

Çağımızda meydana gelen teknolojik gelişmeler, beden eğitimi ve spor alanında da yeniliklere, değişikliklere ve değişimlere yol açmaktadır. Bu yenilikler insanların yaşamsal faaliyetlerini etkilemesinin yanı sıra Spor Endüstrüsü gibi farklı alanların gelişmesini sağlamıştır. Spor Endüstrisi alanı, girişimcilik ile yakından alakalı olup spor alanında insanlara girişimcilik imkânı sunmaktadır. Bu bağlamda beden eğitimi ve spor alanında öğrenci yetiştiren kurumların yani üniversitelerin; öğrencileri çok yönlü gelişim ilkesine dayalı yenilikçi bakış açısına sahip, fırsatları değerlendirerek girişimcilik örnekleri olacak düzeyde yetiştirmesi beklenmektedir.

2.2.1. Türkiye’de Üniversitelerde BES Öğretimi Veren ve Fakülte/Yüksekokullar

Ülkemizde Yükseköğretim’in yetkilendirdiği üniversitelerde spor bilimi alanında çeşitli birimlerde öğrenci yetiştirilmektedir. Bu kurumlar, bazıları 1 yıllık yabancı dil hazırlık sınıfı da ekli olabilecek şekilde 4 yıllık lisans eğitimi vermektedirler. Bu eğitimi tamamlayan öğrenciler öğrenim gördükleri bölümlere göre; beden eğitimi ve spor öğretmeni, antrenör, rekreasyon uzmanı, spor yöneticisi ünvanlarını alarak çeşitli resmi ya da özel kurum ya da işletmelerde görev alırlar.

2018-2019 Eğitim ve öğretim yılı itibariyle Türkiye’de üniversitelerde BES öğretimi veren ve Fakülte/ Yüksekokullar aşağıda verilmiştir. Bunlar;

- *Eğitim Fakültesi,*
- *Sağlık Bilimleri Fakültesi,*
- *Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu,*
- *BESYO,*
- *Spor Bilimleri Fakültesi adı altında yer almaktadırlar.*

2.2.1.1. BES Öğretimi Veren Üniversitelerdeki Bölümler

2017-2018 Eğitim ve öğretim yılı itibariyle BES öğretimi veren üniversitelere ait bölümler aşağıda verilmiştir. Bunlar;

- *BES Öğretmenliği*
- *Antrenörlük Eğitimi*
- *Spor Yöneticiliği*
- *Rekreasyon*

- *Spor Bilimleri*
- *Engellilerde Egzersiz ve Spor Eğitimi*

2.3. Girişimcilik

2.3.1. Girişimciliğin Tanımı ve Önemi

Girişimcilik tüm gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde ve hemen her endüstri dalında önemlidir.

Girişimcilik çoğalan işsizlik ve kalkınma sorununa ekonomik yönden güç katan bir olgudur. Unutulan piyasa mallarına yeni bir zeka getirerek ortaya çıkan üretimle zorluklar kolaylıkla aşılabacağından girişimcilik avantajlı bir atılımdır.

Girişimciliğin temel yapısında yaratıcılık vardır. Eskiden yeniye ilerleyen endüstrileşmede en temel kaynakların sıra dışı kullanımını sağlayarak dikkat çeken bir araştırma geliştirme ve satış sunma pazarı da diyebiliriz.

21. yüzyıl bilgi toplumuna baktığımızda girişimcilik hayatın her alanında karşımıza çıkan bir kavram haline gelmiştir. Bilginin değişip geliştiği günümüzde yeni iş sektörleri oluşmuştur. Eski zamanlardan beri var olan girişimcilik, bilginin gelişmesi ve bilgiye ulaşma oranı kolaylaştıkça girişimciliğin gelişmesine imkan sağlamıştır.

Almak üstlenmek anlamında kullanılan girişimcilik 18. yy' da (1730) Cantillon'un ilk kez kullanımını ile ekonomide terim olarak kalmıştır. Bu tanıma Cantillonun dışında Schumpeter'de uyum sağlamış, girişimcinin ne maksatla ekonomiye dahil olduğuna ve ne gibi faydalar sağlayacağına değinmiştir.

Her iki düşünürün ortak yanı girişimcilikte girişimcinin ekonomik işlevini önemsemek olmuştur. Belirli işlevler etkin girişimciyi tanımlar. Yeni metodlar geliştirmek, Pazar aramak, hammadde sağlamak, ve endüstrilerin restorasyonunu sağlamak gibi.

Oldukça önemli bir atılım olan girişimcilik Adam Smith tarafından atılımdan ziyade 'patron' olarak görülür. Her patron işletmesinin kalkınması için çabalar ve kar elde edilmesine katkı sağlar. Girişimcilerde yeni üretim sektörü belirleyerek kendi üretimlerinin tüketici tarafından talep görmesini ister ve sonunda ekonomik yükselişi hedefler. Tüm bu faydalara rağmen spor, tüm piyasa girişimcilerinden ev sahibi olmuş ABD'de henüz resmileşmemiş sanat, eğlence ve rekreasyon dallarına eş değer tutulmuştur.

Girişimcilik, bireyin kendisine fırsat oluşturabileceği ekonomik değerlendirme sürecidir.

Top (2006) ise girişimciliği, yaşama, değer katma, beklentilere cevap verme diğer insanlar arasında öznel bir fark oluşturmak şeklinde tanımlamıştır.

- Değere Dayalı Tanım: Girişimi sayesinde değer (refah, istihdam) oluşturan kişidir”. Özellikle ekonomi eksenli tanımlarda bu boyuta vurgu yapılmaktadır.

2.3.2. Spor ve Girişimcilik

İnsan, eğitim sürecinde kendisine ve çevresine karşı hak ve sorumluluklarını öğrenir. Eğitim insanın varlığını sürdürebilmesinin gerekliliklerini öğrenmesinde yaygın ve örgün olarak günümüzde işlevini yerine getirmektedir. Gerek örgün eğitim kurumları gerekse yaygın eğitim kurumları bu fonksiyonu yerine getirirken birey ve toplumun yaşadığı çağa uygun istendik sonuçlar hedeflemesiyle plan ve program üzerine inşaa edilme zorunluluğunu ifade eder. Eğitim insanın kendisini ve çevresini keşfetme ve hayatta kalma mücadelesini bilinçli bir plan ve program dahilinde yürütülmesini ifade eder.

Buradan yola çıkarak eğitimin gelişmesi için bilginin gelişmesi gerek ve var olan toplum kapasitesinin üstüne çıkmak demektir. Toplumun sınıf atlaması yapılan girişimcilik faaliyetleriyle orantılanabilir. Nitekim karşılaşılan girişimcilik faaliyetleri incelendiğinde toplum için hatırı sayılır bir önem arz etmektedir.

Her alanda boy göstermeye başlayan girişimcilik faaliyetleri spor sektöründe de kendisine yer bulmuştur. Nitekim karşılaşılan girişimcilik eğilimleri ile yapılan yenilikler spora ve sporcuya çok büyük katkı sağlamıştır. Spor sektöründe; tv programları, bilet satışları, sponsorlar, yapılan bağışlar, yöneticiler, müsabaka ve organizasyonlar, spor malzemleri gibi yatırıma açık alanlarda girişimci fikirleri uygulamaya açık alanlarıdır.

Günümüzde var olan spor bilimleri fakültelerinde yetişen öğrencilerin girişimcilik özellikleri açığa çıkarılarak gerekli eğitim verilmelidir. Nitekim spor bilimleri fakültelerinden mezun olan onlarca öğrenci göz önünde bulundurulduğunda öğrencilerin yeterli girişimcilik eğilimleri olmadığı düşünülmektedir. Bu sebeple üniversitelerin spor bilimleri fakültesi öğrencilerine yönelik yapacağı çalışmalar ile mezun olan öğrencilere yeni iş imkanları oluşturmalarına olanak sağlayacaktır.

Takımlar, işletmeciler ve tüketiciler fırsatlar oluşturmak adına işbirliği ile çalışmalarına başlamalıdır. Spor organizasyonlarında sosyal ağların kapasite oluşturmak amaçlı kullanımı da girişimciliğin spora kattığı faydalardan sayılır.

Spor geniş çaplı kurumlarla iş birliği sağlar. Spor girişimcileri tek yönlü çalışmaz, spor ile ilgili birden fazla kurumla etkileşim haline girerler. Ürün, lig, sağlık kulübü, bilet acenta müdürlükleri gibi sahipleri ile kontakt kurarlar. Buradan hareketle spor girişimciliğinin zengin bir alt yapı ile ekonominin zenginleşmesini katkı sağlayacağı kuşkusuz ortadadır.

Spor kuruluşlarının spor tabanlı girişimcilik kavramı ile yakından ilişkili olduğu düşünüldüğünde: The Sports Journal'ın tanımı şu şekildedir; spor alt yapı girişimci, örgütleyen, riski kabul eden kişidir (Ratten, 2010, 560). Ayrıca Dünya çapında yapılan sporsal organizasyonlar, girişimciliğin gelişmesine, yardım etmektedir (Ratten, 2010, 559).

Girişimciliğin her alanında olduğu gibi spor tabanlı girişimcilikte de risk almak önemli bir faktördür. Olası riskleri göze alan girişimci yaptığı yeniliklerle girişimcilik faaliyetlerini devam ettirmelidir. Risk alan bu sektör ekonomik gelişmeye sağlayacağı katkılardan ötürü toplumun hemen hemen tüm tabanına faydalı olur.

Özellikle Spor Endüstrüsü alanının oluşması ile birlikte spor alanında; spor organizasyonlarında, antrenman malzeme ve materyallerinde, antrenör-hakem-taraftar malzeme ve materyallerinde, tesis ve şirketlerin yapılmasında girişimcilik özelliği spor adamlarında bulunması gereken özellikler arasına girmiştir.

Yetersiz destek alan spor sektörü girişimcilerinin önünü açmak gerekmektedir. Çünkü spor ile ilgili tüm faaliyetler giderek artmakta, çeşitlenmekte ve kurumlar arası etkileşimi arttırmaktadır.

2.4. Yenilikçilik

Araştırmacılardan bazıları yenilikçiliği bireyin bulunduğu toplumda gelişen yeniliklere çabuk uyum sağlaması olarak tanımlarken, bazıları da bireyin yeniliklere olan yoğun istek ve merakı olarak tanımlar.

Yenilikçilik kavramı yeniliğin kabul edilmesi yada reddedilmesi ile alakalıdır. Gelişen teknolojiler çerçevesinde kuram, yeniliğe adapte olma, benimseme ve kullanma açısından yararlı bir bakış açısı sunar. Yenilikler var olan tüm teknoloji, araç gereçler, fikirler, bulgular gibi farklı misillemelerden oluşabilir. Bireylerin yenilikçi olarak

anılabilmesi için, yeniliği benimseme konusunda istekli olmalarının yanı sıra, yeniliği tanıma aşamasında girişimci davranmaları gerekliliğinden söz edilebilir. (Yetik ve ark 2013). Aynı zamanda yenilikçi birey herkesten önce o konuya vakıf ve alışmış olmalıdır ki gelecekte fikir akımlarından son derece etkilenmiş olarak yeni atılımlarda bulunabilmede kolaylık yaşmalıdır.

Yenilikçilik anlayışı, toplum değerleri, evrensel yaşam alanlarındaki farklılaşmalar, düzenli bir dengenin sağlanabilmesi açısından önemlidir. Ayrıca yenilik kavramının bireylerin davranışlarıyla alakalı olduğu söylenebilir.

Yeniliklere karşı olumlu yada olumsuz tutum sergileyen bireyler, yeni olan şeylere karşı isteklerinde değişkenlik gösterebilirler. Bu durumun bireysel farklılaşmadan kaynaklı olduğu düşünülürse yeniliklere karşı verilen tepkide yenilikleri daha önce yada daha sonra kabul etme yada riske girme seviyelerinde farklılıklar gözlemlenebilir.

Yenilikçi olma kişinin içsel özellikleri arasında yer edinmesi ile birlikte yenilikleri benimseyebilmek ve yeniliklerden faydalanabilme sürecidir. Bu özellik kişide geliştikçe yenilikler üreten birey konumuna erişebilir.

Yenilikçilik kavramı , genel hatlarıyla “yenilikçi olma durumu” olarak tanımlanırken (TDK, 2018), Rogers (1995, 242) yenilikçiliği bireyin veya grubun güncel fikirleri ışığında kendi bulunduğu kategorinin diğer ilgililerinden daha uyumlu olması olarak tanımlamıştır. Hurt, Joseph ve Cook (1977, 59).

Yenilikçilik, geçmişten bugüne yapılan araştırmalar ile kişide bu özelliğin belirlenmesine yönelik düzey ve kategorilere ayrılmıştır. Özellikleri, dereceleri, teknik ve düzeyleri dikkate alınarak elde edilen yenilikçilik kavramına bireylerin katkıları sağlanarak geliştirilen bireysel yenilikçilik kavramını başlangıç olarak kabul edebiliriz. Bu bağlamda bireysel yenilikçilik kavramına değinelim.

2.4.1. Bireysel Yenilikçilik

Bireysel yenilikçilik, birey olarak yeniliğin özümsemek, geliştirilmesi ve ondan faydalanılması olarak tanımlanmıştır. Bireylerin yeniliklere karşı tepkilerinin farklılık gösterdiği görülmektedir. Yeniliklere uyum süreçleri zaman açısından farklılık gösteren bireyler risk alma ve girişimci olma özelliklerine göre değişim göstermektedir. Bireylerin öğrenmeye karşı olan tutumlarıyla ilişkili olan bireysel yenilikçilik farklı alanlarda

meydana gelen yenilikleri benimseme süreçleri kişilerin öğrenmeye ilişkin tutum ve davranışlarla ilişkilidir.

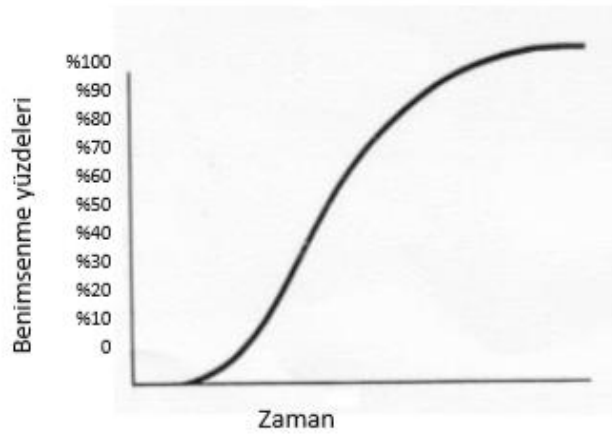
Olumlu davranış sergileyen birey yeniliklere karşı adapte olma sürecinde kolaylıklar yaşar. Kişiler ne kadar olumlu tutum sergileyebilirlerse o kadar mutlu olurlar. Aksi takdirde adaptasyon sorunları ile baş etmeye çalışırlar.

Hızla değişen teknoloji ile değişim yaşayan hayat şartlarına uyum sağlamak kolay değildir. Bireysel yenilikçilik özellikleri ile kişilerin yeniliklere uyum sağlamaları onların pozitif bir yaşam tarzı ile yeniliklere uyum sağlamaları farklı yeniliklerde uyum sürecini arttırdığı düşünülmektedir.

Bu bağlamda insanın bireysel yenilikçilik düzeyi veya kategorisi, kişinin kendi durumunu değerlendirerek yenilikçilik hakkındaki potansiyelini ifade etmesi ile belirlenir.

2.4.2. Yenilikçilik Kategorileri

Tarde (1903) nin yaptığı yenilik çalışmalarının yayılması ile yeniliklerin bireyler tarafından kabul görmesi arasındaki zaman ilişkisini bir S-eğrisinde göstermiştir (Rogers, 1995; Bektaş ve Ayyıldız, 2009; Weinstein, 2004, Akt. Kılıçer, 2011)

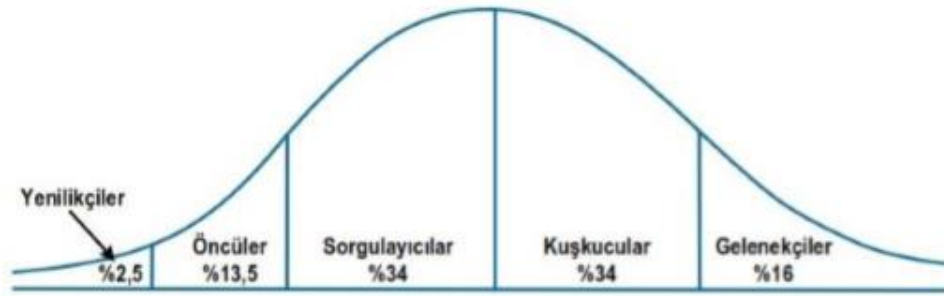

Şekil 1.1. S-Eğrisi

Kaynak : Rogers (1995), Diffusion of İnnovations (Fifth Editon). New York: Free Press, s.95 kaynağından alınmıştır

Tarde'nin (1903) ortaya koyduğu S-eğrisinde öncelikle yenilik az miktarda insan tarafından kabul görmekte iken zamanla bu oranda artış gözlenmiştir (Rogers, 1995, 40-41).

Rogers (1995), zamanla yenilikleri benimseme sürecini toplum üzerinde ki kabul görme durumu adlı çalışmasını açıklamıştır.

Şekil 1.2. Yenilikçilik Kategorileri

Not: Şekil 1.2., Rogers, E. M. (1995) Diffusion of Innovations (Fifth Edition). New York: Free Press, s.247 kaynağından alınmıştır.

Rogers'ın (1995) ifade ettiği bu beş kategoriyi ve bu kategoriler içindeki bireylerin özelliklerini inceleyecek olursak:

a) Yenilikçiler (Innovators): Yenilikçi bireylerin özellikleri risk alan, yeni fikirlere hevesli, teknolojiye meraklı, bilimsel bilgiye önem veren, arkadaş canlısı kişilerdir (Beal ve Bohlen, 1956; Kılıçer, 2011; Özgür 2013; Rogers, 1995). Yenilikçiler, yenilikleri benimseyen en hızlı kişilerdir.

b) Öncüler (Early Adopters): Saygın bir yere sahip öncüler, diğer bireylere yenilikleri öncelleyen, değişimi seven, iletişim araçlarını kullanan, sosyal kişilerdir (Kılıçer, 2011). Öncüler, yeniliklere karşı hazırdırlar, çevrelerinede kabul etmeleri için yardımcı olmaya çalışır.

c) Sorgulayıcılar (Early Majority): Sorgulayıcıların yenilikleri benimsemeye temkinli davranırlar. yararlar hakkında uzun bir düşünme süreci geçirirler. Bu durum bize sorgulayıcıların risk almaktan kaçındıklarını, bilgi veya eğitim düzeylerinin geride kaldığını gösterir. Yenilik ruhu için aksi tavırların arandığı açıktır. Bu sebeple sorgulayıcıları, yenilikçilikte ilk veya son sıraya koymak mümkün değildir.

d) Kuşkucular (Late Majority): Yeniliklere çekingen davranarak, toplumun çoğunluğunun o yeniliği benimsemesini bekleyip yenilikleri kendilerince tahlil etmektedirler. Yeniliği benimmeden önce sonuçlarını gözlemlerler. Kuşkucular, herhangi bir atılım gerçekleştirmede dış destek sağlamak isterler. Tecrübe edinmiş, eğitim seviyesi kendisinden yüksek insanlarla iletişim sağlamak kuşkucular için kaçınılmazdır.

e) **Gelenekçiler (Laggards)**: Geleneklerine fazlasıyla bağlı olduklarından, yenilikleri benimsemekte güçlük çekerler. İkna olmaları, ispat edilmiş ve tecrübeler sonucu pozitif yenilik bulgularına rastlanılmış durumlara göre artış gösterir. Bundan dolayı gelenekçilerin yenilikçilik anlayışı karşılıklı iletişim yolundan geçer. Bu durum etkili yenilik sağlama olarak görülebilir fakat yenilikçilikte geç kalmanın bir ana sebebini ortaya koyar; çünkü gelenekçi bakış açısına sahip bireyler, geç ikna olup, gecikmiş atılımlarda bulunurlar bu durum yeni sisteme ayak uydurmanın zorluklarını karşılarına çıkarır.

Tüm bu yaklaşımlardan yola çıkarak yenilikçiliğin temel kaynağının aslında eğitim olduğu görülür. Eğitim sistemindeki eksiklere bir çare bulmak kaçınılmazdır.

2.4.3. Yenilikçilik ve Eğitim

İnsan, eğitim sürecinde kendisine ve çevresine karşı hak ve sorumluluklarını öğrenir. Eğitim insanın varlığını sürdürebilmesinin gerekliliklerini öğrenmesinde yaygın ve örgün olarak günümüzde işlevini yerine getirmektedir. Gerek örgün eğitim kurumları gerekse yaygın eğitim kurumları bu fonksiyonu yerine getirirken birey ve toplumun yaşadığı çağa uygun istendik sonuçlar hedeflemesiyle plan ve program üzerine inşaa edilme zorunluluğunu ifade eder. Eğitim insanın kendisini ve çevresini keşfetme ve hayatta kalma mücadelesini bilinçli bir plan ve program dahilinde yürütülmesini ifade eder.

Günümüzde yaşanan gelişmeler ve değişimler, toplumun her alanını farklı şekillerde etkilemektedir. Bundan dolayı toplum için ihtiyaç arz eden insan profili değişmektedir.

İnsanların değişen ihtiyaçları doğrultusunda yaşamları boyunca gerekli nitelikli eğitim, eğitim kurumları tarafından organize edilmelidir. Ulusların insanlığın içinde bulunduğu zor günlerden kurtulabilmesi için her yönden nitelikli eğitime sahip bireylere ihtiyaç vardır.

Yenilikçilik, bir ülkenin kalkınması için gereken uygun ortam ve koşulları oluşturur.

Eğitimin en önemli unsurlarından biri şüphesiz bireysel farklılıklardır. Bu farklılıklar kişilerin yenilikleri kullanabilmesinde de etkilidir. Eğitim aracılığı ile yenilikçi bireyler yetiştirildiğinde toplumsal olarak bireyler arasında çeşitlilik farklı alanlara da yansıtacaktır.

Öğretmen, öğrencilerin yeniliklerin farkına varabilmesinde ve hayatında kullanabilmesinde, hatta yenilik üretmesinde onlara destek olmalıdır. Dolayısıyla değişen insan ihtiyaçları hususunda yenilikçilik, eğitimde vazgeçilmez bir unsur olmakla birlikte, yenilikçiliğin geliştirilmesinde de eğitim şarttır. Bu açıdan bakıldığında yenilikçilik ve eğitim arasında pozitif ilişki vardır.

2.4.4. Beden Eğitimi ve Sporda Yenilikçilik

İçinde bulunduğumuz 21.yüzyıl dijital çağ, teknolojik çağ, post modern çağ ve bilgi çağı gibi farklı adlandırmalarla tanımlanmaktadır. Bu tanımlanmada bilginin değişim ve dönüşüm sürecinde hızlı işlenmesi ve beraberinde ortaya getirdiği yenilikler yer almaktadır. Her geçen gün yeni bir akımın yeni bir buluşun ve beraberinde yeni birçok teknolojik gelişmenin yaşandığını görmekteyiz. Bu süreç eğitimden sanata, spordan kitle iletişim araçlarına kadar insanlığın tüm yaşamsal alanlarını değiştirip dönüştürmektedir.

Toplumsal bir kurum olarak spor; ekonomik, politik, teknolojik, ekolojik, yasal ve sosyokültürel genel çevresi ile tedarikçiler, tüketiciler, rakipler, yasama kurumları ve sporcu grupları gibi iç çevresi ile bu değişim ve dönüşümden spor endüstrisi, örgütsel yapısı, eğitim ve organizasyon yapısı olarak yenilenecek dönüşmektedir. Dünyanın en büyük ekonomik sektörleri arasında yer alan spor endüstrisi içerisinde sporun eğitimsel fonksiyonunu icra eden kurum ve kuruluşlar bu sürece kendilerini hem anlayış hem de yapısal olarak yenileyerek adapte olamaya çalışmaktadırlar. Profesyonel bir iş ve uğraş alanı olan spora katılımda okullar ve okullarda bu işi profesyonel bir iş olarak gerçekleştirecek olan beden eğitimi ve spor öğretmen adayları bu yenilik ve gelişmeleri yakından takip edip girişimcilik özellikleriyle bu sürece uyum sağlamalıdır.

Son teknolojik gelişmeler incelendiğinde top firmalarının arttığı ve laboratuvarlar kurularak en iyi ve amaca uygun top araştırmalarının devam ettiği bilinmektedir. Aynı zamanda nano teknolojiden yararlanılarak spor ayakkabıları ,kramponlar, sporda kullanılan bir çok ürünün üzerinde detaylı çalışmalar yapılmaktadır. Spor organizasyonları hızla dikkat çekmeye başlamıştır. Kullanılan reklam araçları sayesinde sporun bireylere tanıtılması daha kolay hale gelmiştir. Etkinlik afişleri, televizyon programları gibi sosyal alanlar karşılaşılan yenilikleri pazarlamada en etkili yöntemlerdendir.

Spor bilimleri alanında mezun olacak olan öğrenciler çeşitli ünvanlar ile bu alanda görevler alırlar. Günümüz öğrencilerinin ihtiyaçları göz önünde bulundurulduğunda, öğrencilerin yeniliklere uyum sağlayabilmeleri ve yeniliklerden faydalanabilmeleri

hususunda eğitim gördükleri her alanda yenilikçi öğretmen gereksinimleri vardır. Aksi halde öğrencilerin güncel gelişmeler doğrultusunda gereken sportif yeniliklerden mahrumiyetine sebep olurlar.

Pozitif ilerleme sağlayabilmek adına sporun gelişmesine katkı sağlayabilecek eğitimcilere ihtiyaç gün geçtikçe artış göstermektedir. Spor bilimleri fakültelerinden mezun olmuş öğrencilerin araştırmacı ve yenilikçi ruhları açığa çıkarılmış olmalıdır. Mezun olduktan sonra sektördeki yenilik gerektirecek açıkları görüp şekillendirecek bireylere ihtiyaç duyulmaktadır.

Sporcuların ihtiyaç duydukları yiyecek ve içeceklerden tutunda giydikleri kıyafetlere, kullandıkları minder, top, ip gibi eşyaların tümünde son teknoloji yoğun olarak kullanılmaktadır. Piyasanın ihtiyaç duyduğu açığı keşfedip hayata geçirebilmek beden eğitimi ve sporun ihtiyaç duyduğu bir alandır.

Spor bilimlerinde başka bir alan olan Rekreasyon alanında da dünya çapında gelişmeler seyretmektedir. Rekreasyon liderleri bu alandaki boşluğu hızlı bir biçimde doldurabilmek adına yenilikçi bakış açısıyla teknolojik gelişmelerden faydalanarak girişimlerde bulunabilirler.

Özellikle spor endüstrisi kavramının gelişmesiyle bu alanda girişimci spor adamlarına gerek duyulmaktadır. Beden eğitimi ve spor alanındaki gelişmeleri takip ederek, yeniliklerin farkına varan; öğretmen, antrenör, sporcu, hakem, yönetici v.b. pozisyondaki kişi alanındaki eksikliklerin de farkına varıp yenilikçi bakış açısıyla girişimci olarak çeşitli ürün, organizasyon, tesis, şirket, turizm alanı, sağlık faaliyetleri organize edebilir.

Bu açılardan beden eğitimi ve spor alanında yenilikçilik çağımızın ihtiyaçları bakımından birçok konuda son derece önemlidir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırma yöntemi olarak bu bölümde, araştırmanın modeli, katılımcıları, veri toplama araçları, toplanan verilerin analizine ilişkin bilgilere yer verilmektedir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmanın konusu, BESYO öğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri ve girişimcilik özelliklerini belirlemek ve aralarındaki ilişkinin incelenmesidir.

Araştırmanın yürütülmesinde, bilimsel araştırmalarda sıklıkla kullanılan ve genel tarama modellerinden biri olan ilişkiyel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkiyel tarama modeli bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişki ya da süreçteki farkın incelendiği araştırmalardır.

3.2. Katılımcılar

Bu araştırmanın çalışma evrenini; Bartın Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda 2018-2019 akademik yılı bahar döneminde eğitim-öğrenim gören öğrenciler, örneklemini ise 2018-2019 akademik yılı bahar döneminde Bartın Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda eğitim-öğrenim gören gönüllü 776 öğrenci oluşturmaktadır. Katılan 776 öğrencinin 489'u erkek, 287'si kadındır.

Tablo 3.1. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Özellikleri

<i>Özellikler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
Cinsiyet	Erkek	489	63
	Kadın	287	37
Bölüm	BSÖ	170	21,9
	ANT	242	31,2
	SY	115	14,8
	REK	249	32,1
Toplam	776	100	

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak, ölçek formu kullanılmış olup bu form üç bölümden oluşmaktadır. Ölçek formunun: birinci bölümünde araştırmacı tarafından

hazırlanan “Kişisel Bilgiler Formu”, ikinci bölümünde 36 maddeden oluşan beşli likert tipli “Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği”, ve üçüncü bölümünde ise 20 maddeden oluşan “Bireysel Yenilikçilik Ölçeği (BYÖ)” yer almaktadır.

3.3.1. Bireysel Yenilikçilik Ölçeği

Araştırmada, öğrencilerin bireysel yenilikçilik düzeylerine ilişkin görüşleri, veri toplama aracı olarak Hurt, Joseph ve Cook (1977) tarafından geliştirilen, Kılıçer ve Odabaşı (2010) tarafından Türkçeye uyarlanan “Bireysel Yenilikçilik Ölçeği” kullanılarak belirlenmiştir. Ölçek kullanımı için gerekli izinler alınmıştır.

Ölçek 20 maddeden oluşmaktadır. Ölçek maddelerine verilecek yanıtlar için beşli likert tipli derecelendirme yapılmıştır.

Bu ölçeğin orijinali Hurt, Joseph ve Cook (1977) tarafından “Individual Innovativeness (II)” adıyla geliştirilmiş; Kılıçer ve Odabaşı (2010) tarafından Türkçeye uyarlanıp “Bireysel Yenilikçilik Ölçeği” adıyla alan yazına kazandırılmıştır (Ek 1).

Tablo 3.2’de bireysel yenilikçilik ölçeğine ilişkin ortalama puan aralıklarında göre ilgili düzey ve kategorileri belirtilmiştir.

Tablo 3.2. Bireysel Yenilikçilik Ölçeğinin Puan Aralıklarına Göre Düzey ve Kategorileri

	<i>Bireysel Yenilikçilik Ölçeği</i>	<i>Ortalama Puan Aralığı</i>
Düzeyler	Yüksek Düzey Yenilikçi	> 68
	Orta Düzey Yenilikçi	68-64
	Düşük Düzey Yenilikçi	< 64
Kategoriler	Yenilikçi	> 80
	Öncü	69-80
	Sorgulayıcı	57-68
	Kuşkucu	46-56
	Gelenekçi	<46

Kılıçer (2011) tarafından yapılan faktör analizinde ise ölçeğin dört alt boyutu olduğu tespit edilmiş; bu boyutlara sırasıyla Değişime Direnç (8 madde), Fikir Önderliği (5 madde), Deneyime Açıklık (5 madde) ve Risk Alma (2 madde) olarak belirlenmiştir.

Değişime direnç boyutunu oluşturan tüm maddeler olumsuz maddelerden oluşmakta olup; diğer boyutları oluşturan maddeler olumlu maddelerdir.

3.3.2. Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği

“Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği” öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesi amacıyla Yılmaz ve Sünbül (2009) tarafından geliştirilmiştir.

Ölçek 36 maddeden oluşmaktadır. Ölçek maddelerine verilecek yanıtlar için beşli likert tipli derecelendirme yapılmıştır.

Tablo 3.3. Girişimcilik Puanlarının Değerlendirilme Kriterleri

Girişimcilik Puan Aralığı	Girişimcilik Düzeyi
36-64	Çok Düşük Girişimcilik
65-92	Düşük Girişimcilik
93-123	Orta Düzeyde Girişimcilik
124-151	Yüksek Girişimcilik
152-180	Çok Yüksek Girişimcilik

Kaynak: Yılmaz ve Sünbül (2009, 198)

Öğrencilerin girişimcilik düzeylerinin değerlendirilmesi için Tablo 3.3’deki kriter geliştirilmiştir (Yılmaz ve Sünbül, 2009, 198).

3.4. Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinde değişkenlerin özelliklerine göre; bağımsız grup t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Pearson korelasyon analizleri uygulanmıştır. Gruplar arasındaki farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunun belirlenmesi için ise Tukey Çoklu Karşılaştırma Testi kullanılmıştır. Araştırmaya ilişkin bulguların yorumlanmasında anlamlılık düzeyi 0,05 olarak kabul edilmiştir. Ayrıca demografik bilgileri betimleyici istatistikler kullanılmıştır. Veriler SPSS 22.0 paket programı yardımıyla istatistiksel teknikler kullanılarak çözümlenmiş ve yorumlanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümü, uygulanan form ve ölçeklerden elde edilen verilerin istatistiksel çözümlenmeleri neticesinde erişilen bulgulara ve yorumlarına ayrılmıştır.

4.1. Katılımcıların Demografik Verilerinin Dağılımları

Tablo 4.1. Katılımcıların Demografik Değişkenlerinin Dağılımları

<i>Değişken</i>	<i>Özellik</i>	<i>n</i>	<i>%</i>
Cinsiyet	Erkek	489	63,0
	Kadın	287	37,0
Yaş	18-20	367	47,3
	21-23	328	42,2
	24-26	68	8,7
	26 +	13	1,7
Bölümler	BSÖ	170	21,9
	ANT	242	31,2
	SY	115	14,8
	REK	249	32,1
Gelir	0-1000 TL	64	8,2
	1001-1500 TL	124	16,0
	1501-2500 TL	234	30,2
	2501-3000 TL	186	24,0
	3001-3500 TL	116	14,9
	3501 & üzeri	52	6,7
Lisansüstü Eğitim (Yüksek Lisans-Doktora) Alma İsteği Durumu	Evet	326	42,0
	Hayır	124	16,0
	Kararsızım	326	42,0
Girişimcilik Dersi Alma Durumu	Evet	199	25,6
	Hayır	577	74,4
	Toplam	776	100,0

Tablo 4.1’de katılımcılara uygulanan “Kişisel Bilgi Formu”ndan elde edilen demografik bilgilere ait frekans ve yüzdelik dağılımları yer almaktadır.

4.2. Katılımcıların Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ve Yenilikçilik Kategorilerine İlişkin Bulgular

Tablo 4.2. Katılımcıların Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri

Yenilikçilik Düzeyi	n	%
Yüksek Düzeyde Yenilikçi	267	34,4
Orta Düzeyde Yenilikçi	144	18,6
Düşük Düzeyde Yenilikçi	365	47,0
Toplam	776	100,0

Tablo 4.2’de katılımcılara uygulanan “Bireysel Yenilikçilik Ölçeği”nden elde edilen bilgilere ait frekans ve yüzdelik dağılımları yer almaktadır. Buna göre katılımcıların büyük çoğunluğunun (365 öğrenci - % 47,0) düşük düzeyde yenilikçi olduğu görülmektedir.

Tablo 4.3. Katılımcıların Bireysel Yenilikçilik Kategorileri

Yenilikçilik Kategorileri	n	%
Yenilikçiler	30	3,9
Öncüler	237	30,5
Sorgulayıcılar	383	49,4
Kuşkucular	101	13,0
Gelenekçiler	25	3,2
Toplam	776	100,0

Tablo 4.3'te katılımcılara uygulanan "Bireysel Yenilikçilik Ölçeği"nden elde edilen bilgilere ait frekans ve yüzdeler dağılımları yer almaktadır. Buna göre katılımcıların büyük çoğunluğunun (383 öğrenci - % 49,4) "Sorgulayıcılar" kategorisinde olduğu görülmektedir.

Tablo 4.4. Katılımcıların Girişimcilik Düzeyleri

Girişimcilik Düzeyleri	n	%
Çok Düşük Girişimcilik	6	0,8
Düşük Girişimcilik	19	2,4
Orta Düzeyde Girişimcilik	115	14,8
Yüksek Girişimcilik	381	49,1
Çok Yüksek Girişimcilik	255	32,9
Toplam	776	100,0

Tablo 4.4'te katılımcılara uygulanan "Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği"nden elde edilen bilgilere ait frekans ve yüzdeler dağılımları yer almaktadır. Buna göre katılımcıların büyük çoğunluğunun (381 öğrenci - % 49,1) yüksek girişimcilik düzeyinde olduğu görülmektedir.

4.3. Katılımcıların Demografik Değişkenlere Göre Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ve Girişimcilik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Tablo 4.5. Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine Göre Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri t-Testi Sonuçları

Boyutlar	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	SS	t	P																																									
Değişime Direnç	Erkek	489	3,10	,65	0,490	0,624																																									
	Kadın	287	3,08	,65			Fikir Önderliği	Erkek	489	3,76	,66	-2,319	0,021*	Kadın	287	3,88	,72	Deneyime Açıklık	Erkek	489	3,90	,68	-0,757	0,449	Kadın	287	3,94	,69	Risk Alma	Erkek	489	3,52	,79	0,488	0,625	Kadın	287	3,49	,83	Bireysel Yenilikçilik Toplam Puan	Erkek	489	3,51	,46	-0,775	0,438	Kadın
Fikir Önderliği	Erkek	489	3,76	,66	-2,319	0,021*																																									
	Kadın	287	3,88	,72			Deneyime Açıklık	Erkek	489	3,90	,68	-0,757	0,449	Kadın	287	3,94	,69	Risk Alma	Erkek	489	3,52	,79	0,488	0,625	Kadın	287	3,49	,83	Bireysel Yenilikçilik Toplam Puan	Erkek	489	3,51	,46	-0,775	0,438	Kadın	287	3,53	,46								
Deneyime Açıklık	Erkek	489	3,90	,68	-0,757	0,449																																									
	Kadın	287	3,94	,69			Risk Alma	Erkek	489	3,52	,79	0,488	0,625	Kadın	287	3,49	,83	Bireysel Yenilikçilik Toplam Puan	Erkek	489	3,51	,46	-0,775	0,438	Kadın	287	3,53	,46																			
Risk Alma	Erkek	489	3,52	,79	0,488	0,625																																									
	Kadın	287	3,49	,83			Bireysel Yenilikçilik Toplam Puan	Erkek	489	3,51	,46	-0,775	0,438	Kadın	287	3,53	,46																														
Bireysel Yenilikçilik Toplam Puan	Erkek	489	3,51	,46	-0,775	0,438																																									
	Kadın	287	3,53	,46																																											

*p>0.05

Tablo 4.5’te katılımcılara uygulanan “Bireysel Yenilikçilik Ölçeği”nden elde edilen bilgilere ait t-testi sonuçları yer almaktadır. Buna göre katılımcıların “fikir önderliği” alt boyutunda kadın katılımcıların lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Tablo 4.6. Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine Göre Girişimcilik Özellikleri t-Testi Sonuçları

Boyutlar	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	SS	t	P
Girişimcilik Eğilimi	Erkek	489	3,88	,58	-1,347	0,178
	Kadın	287	3,94	,65		
Toplam Puan						

*p>0.05

Tablo 4.6’te katılımcılara uygulanan “Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği”nden elde edilen bilgilere ait t-testi sonuçları yer almaktadır. Buna göre katılımcıların cinsiyetlerine arasında girişimcilik eğilimi toplam puanlarında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 4.7. Katılımcıların Öğrenim Görülen Bölüm Değişkenine Göre Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ANOVA Testi Sonuçları

Boyutlar	Grup	Kareler Toplamı	sd	Kare Ortalaması	F	p	Anlamlı Farklılık
Değişime Direnç	Gruplar arası	6,202	3	2,067	4,879	,002*	BSÖ>ANT BSÖ>REK
	Gruplar içi	327,094	772	,424			
	Toplam	333,295	775				
Fikir Önderliği	Gruplar arası	1,281	3	,427	,892	,445	-
	Gruplar içi	369,349	772	,478			
	Toplam	370,630	775				
Deneyime Açıklık	Gruplar arası	4,182	3	1,394	2,948	,032*	ANT>REK
	Gruplar içi	365,056	772	,473			
	Toplam	369,238	775				
Risk Alma	Gruplar arası	8,941	3	2,980	4,597	,003*	BSÖ>SY ANT>SY
	Gruplar içi	500,455	772	,648			
	Toplam	519,396	775				
BYÖ Toplam Puan	Gruplar arası	2,545	3	,848	3,932	,008*	BSÖ>REK
	Gruplar içi	166,587	772	,216			
	Toplam	169,133	775				

*p>0.05

Tablo 4.7’de katılımcılara uygulanan “Bireysel Yenilikçilik Ölçeği”nden elde edilen bilgilere ait ANOVA testi sonuçları yer almaktadır. Buna göre katılımcıların öğrenim gördükleri bölümler arasında “değişime direnç”, “deneyime açıklık”, “risk alma” ve “BYÖ toplam puan” alt boyutlarında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Bu

farklılıkların hangi bölümler arasında olduğunu belirlemek için yapılan Tukey testi sonuçları da tabloda belirtilmiştir.

Tablo 4.8. Katılımcıların Öğrenim Görülen Bölüm Değişkenine Göre Girişimcilik Özellikleri ANOVA Testi Sonuçları

Boyutlar	Grup	Kareler Toplamı	sd	Kare Ortalaması	F	p
Girişimcilik Eğilimi	Gruplar arası	0,698	3	,233		
	Gruplar içi	289,859	772	,375	,620	,602
Toplam Puan	Toplam	290,556	775			

*p>0.05

Tablo 4.8’de katılımcılara uygulanan “Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği”nden elde edilen bilgilere ait ANOVA testi sonuçları yer almaktadır. Buna göre katılımcıların öğrenim gördükleri bölümler arasında girişimcilik eğilimi toplam puanlarında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 4.9. Katılımcıların Gelir Değişkenine Göre Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ANOVA Testi Sonuçları

Boyutlar	Grup	Kareler Toplamı	sd	Kare Ortalaması	F	p	Anlamlı Farklılık
Değişime Direnç	Gruplar arası	,510	5	,102			
	Gruplar içi	332,786	770	,432	,236	,947	-
	Toplam	333,295	775				
Fikir Önderliği	Gruplar arası	12,174	5	2,435			1501-2500>1001-1500
	Gruplar içi	358,457	770	,466	5,230	,000*	3501veÜzeri>0-1000
	Toplam	370,630	775				3501veÜzeri>1001-1500
Deneyime Açıklık	Gruplar arası	6,834	5	1,367			3501veÜzeri >1001-1500
	Gruplar içi	362,404	770	,471	2,904	,013*	
	Toplam	369,238	775				
Risk Alma	Gruplar arası	3,297	5	,659			
	Gruplar içi	506,098	770	,657	1,003	,415	-
	Toplam	509,396	775				
BYÖ Toplam Puan	Gruplar arası	3,410	5	,682			
	Gruplar içi	165,722	770	,215	3,169	,008*	3501veÜzeri >1001-1500
	Toplam	169,133	775				

*p<0.05

Tablo 4.9’da katılımcılara uygulanan “Bireysel Yenilikçilik Ölçeği”nden elde edilen bilgilere ait ANOVA testi sonuçları yer almaktadır. Buna göre katılımcıların ailelerinin aylık gelir düzeyleri arasında “fikir önderliği”, “deneyime açıklık” ve “BYÖ toplam puan” alt boyutlarında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Bu farklılıkların hangi gelir düzeyleri arasında olduğunu belirlemek için yapılan Tukey testi sonuçları da tabloda belirtilmiştir.

Tablo 4.10. Katılımcıların Gelir Değişkenine Göre Girişimcilik Özellikleri ANOVA Testi Sonuçları

Boyutlar	Grup	Kareler Toplamı	sd	Kare Ortalaması	F	p
Girişimcilik Eğilimi Toplam Puan	Gruplar arası	4,193	5	,839		
	Gruplar içi	286,363	770	,372	2,255	,087
	Toplam	290,556	775			

*p>0.05

Tablo 4.10’da katılımcılara uygulanan “Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği”nden elde edilen bilgilere ait ANOVA testi sonuçları yer almaktadır. Buna göre katılımcıların ailelerinin aylık gelir düzeyleri arasında girişimcilik eğilimi toplam puanlarında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 4.11. Katılımcıların Lisansüstü Eğitim Alma İsteği Durumu Değişkenine Göre Girişimcilik Özellikleri ANOVA Testi Sonuçları

Boyutlar	Grup	Kareler Toplamı	sd	Kare Ortalaması	F	p	Anlamlı Farklılık
Girişimcilik Eğilimi Toplam Puan	Gruplar arası	6,470	2	163,235			
	Gruplar içi	284,086	773	,368	8,802	,000*	Evet>Hayır Evet>Kararsızım
	Toplam	290,556	775				

*p<0.05

Tablo 4.11’de katılımcılara uygulanan “Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği”nden elde edilen bilgilere ait ANOVA testi sonuçları yer almaktadır. Buna göre katılımcıların lisansüstü eğitim alma istekleri arasında girişimcilik eğilimi toplam puanlarında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Bu farklılıkların hangi durumlar arasında olduğunu belirlemek için yapılan Tukey testi sonuçlarında tabloda belirtilmiştir.

Tablo 4.12. Katılımcıların Girişimcilik Dersi Alma Durumu Değişkenine Göre Girişimcilik Özellikleri t-Testi Sonuçları

Boyut	Girişimcilik Ders	n	$\bar{X}$	SS	t	P
Girişimcilik Eğilimi Toplam Puan	Evet	199	4,01	,61		
	Hayır	577	3,87	,60	2,911	0,004*

*p>0.05

Tablo 4.12’de katılımcılara uygulanan “Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği”nden elde edilen bilgilere ait t-testi sonuçları yer almaktadır. Buna göre katılımcıların “girişimcilik eğilimi toplam puan”ında ders alan katılımcıların lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Tablo 4.13. Katılımcıların Yaş Değişkenine Göre Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ve Girişimcilik Özellikleri Korelasyon Analizi Sonuçları

Boyut	Değişime Direnç	Fikir Önderliği	Deneyime Açıklık	Risk Alma	BYÖ Toplam Puan	Girişimcilik Eğilimi Toplam Puan
Yaş	-,100**	,090*	,048	,096**	,011	-,013

*p>0.05

Tablo 4.13'te katılımcılara uygulanan “Kişisel Bilgi Formu”, “Bireysel Yenilikçilik Ölçeği” ve “Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği”nden elde edilen bilgilere ait korelasyon analizi sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4.14. Katılımcıların Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ve Girişimcilik Özellikleri Korelasyon Analizi Sonuçları

Boyut	Değişime Direnç	Fikir Önderliği	Deneyime Açıklık	Risk Alma	BYÖ Toplam Puan	Girişimcilik Eğilimi Toplam Puan
Değişime Direnç	1	-,090*	-,190**	-,071*	-,653**	-,160**
Fikir Önderliği	-,090*	1	,678**	,331**	,729**	,365**
Deneyime Açıklık	-,190**	,678**	1	,398**	,796**	,339**
Risk Alma	-,071*	,331**	,398**	1	,403**	,165**
BYÖ Toplam Puan	-,653**	,729**	,796**	,403**	1	,379**
Girişimcilik Eğilimi Toplam Puan	-,160**	,365**	,339**	,165**	,379**	1

*p>0.05

Tablo 4.14'te katılımcılara uygulanan “Bireysel Yenilikçilik Ölçeği” ve “Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği”nden elde edilen bilgilere ait korelasyon analizi sonuçları yer almaktadır.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇLAR VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma ve Sonuçlar

Bu bölümde araştırmanın başlangıcında belirlenen ana problem ve alt problemlere ilişkin elde edilen bulgular yorumlanmaya çalışılarak, bu alanda yapılmış güncel çalışmalar ile kıyaslanmıştır.

Eğitim süreci içerisinde beden eğitimi özel bir etkiye sahiptir. Kişi kendisini keşfederken öncelikle bedenini tanır. Fiziksel aktiviteleler ile hareket ve beceriler edinir. Sonrasında edinilen bu hareket ve beceriler bireyin yaşamsal faaliyetlerini sürdürmesinde aktif rol alır. Yani beden eğitimi kaliteli bir biçimde sürdüren birey sadece fiziken değil zihinsel ve ruhsal olarak da gelişim sağlar. Bu doğrultuda spor bilimleri alanında eğitim alan öğrencilerin bireysel yenilikçilik düzeyleri ve girişimcilik özellikleri eğitimde çok yönlü gelişimi sağlamak için önemlidir.

Eğitim-öğretim etkinliklerinde öğrencilerin çok yönlü gelişim ilkesi kapsamında niteliklerinin artırılmasına yönelik, öğrencilerin girişimcilik özellikleri ve bireysel yenilikçilik düzeyleri her yükseköğretim kurumu için araştırılmaya değer bir konudur. Bundan dolayı bireysel yenilikçilik nedir, nasıl etkin kullanılır ve girişimcilik nedir, tanımları ve durum tespitine yönelik yapılan araştırma bu çalışmaya konu olmuştur.

Araştırma sonucuna göre öğrencilerin yenilikçilik düzeylerinin düşük düzeyde olması müfredatlarında yenilikçilik / inovasyon ile ilgili herhangi bir ders olmayışından kaynaklandığı düşünülmektedir. Yenilikçilik çağımız eğitim standartları gereği öğrencilere kazandırılması gereken bir özelliktir. Spor alanında düşük düzeyde yenilikçiliğe sahip bir antrenör örneğinden yola çıkarsak olimpiyat hedefiyle hazırladığı sporcusunun antrenmanlarında teknolojideki yeniliklerden faydalanmadığı takdirde başarısızlık kaçınılmazdır.

Kılıç (2015), öğretmenlerin bireysel yenilikçilik düzeyleri incelemeyi amaçladığı çalışmada; öğretmenlerin çoğunluğunun düşük düzeyde yenilikçi olduğu görülmüştür.

Bu sonucun; araştırma bulgularımızla örtüşmesi öğretmen ve öğrencilerin yenilikçilik konusunda düşük seviyede olduğunu gösterirken bu öğretmenlerinde öğrencilik yıllarında müfredatlarında olmadığından yenilikçilik konusunda eğitim

almadıklarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Öğretmenlerin yenilikler karşısındaki tutumu, öğrencilere mutlaka yansıtacaktır. Öğretmen, gelişen öğretim teknikleri, materyaller, dersler v.b. konularda kendisini yenilemediği takdirde çağın öğrencilerine bilgi aktarımında zorlanacaktır.

Araştırma sonucuna göre öğrencilerin yenilikçilik kategorileri “Sorgulayıcılar” kategorisinde yer almaktadır.

Benzer bir çalışmada Kaya (2017), öğretmenlere yönelik araştırmasında; biyoloji öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun “Sorgulayıcılar” (%39,7) kategorisinde yer aldığı görülmüştür.

Öğrencilerin çoğunluğunun “Sorgulayıcılar” kategorisinde yer almasının, aldıkları eğitimlerde karşılaşılabilecekleri farklı durumlara karşı temkinli olmaları gerektiğini kazandıklarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Öğrencilerin yenilikler karşısında temkinli tutumu, hayatın önemli bir geçiş evresinde oldukları ve geleceğe dair kaygılarından olabileceği düşünülmektedir. Her yeniliğin topluma fayda sağlamayacağı düşünüldüğünde, öğrencilerin sorgulayıcılar kategorisinde olması pozitif bir sonuç olarak yorumlanabilmektedir.

Hızla değişen teknoloji ile değişim yaşayan hayat şartlarına uyum sağlamak kolay değildir. Bireysel yenilikçilik özellikleri ile kişilerin yeniliklere uyum sağlamaları onların pozitif bir yaşam tarzı ile yeniliklere uyum sağlamaları farklı yeniliklerde uyum sürecini arttırdığı düşünülmektedir.

Araştırma sonucunda öğrencilerin çoğunluğunun yüksek girişimcilik düzeyinde olması, çoğunluğunun spor özgeçmişlerinin bulunması ve sporun karakterlerine bu konuda katkı sağlamış olduğu düşünülmektedir. Ayrıca sporcu kişiliği daima hareketli ve aktif bir yaşam benimsemesinden dolayı girişimcilik özelliğinin de bu yüzden artabileceği düşünülmektedir. Öğrencilerin bu özelliği, spor tabanlı girişimcilik çerçevesinde doğru yönlendirmelerle değerlendirilirse çeşitli alanlarda istihdam oluşturulabilir.

Özellikle Spor Endistrüsü alanının oluşması ile birlikte spor alanında; spor organizasyonlarında, antrenman malzeme ve materyallerinde, antrenör-hakem-taraftar malzeme ve materyallerinde, tesis ve şirketlerin yapılanmasında girişimcilik özelliği spor adamlarında bulunması gereken özellikler arasına girmiştir.

Benzer bir çalışmada Öztürk (2018), beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının girişimcilik özelliklerinin incelenmesini amaçladığı araştırmasında; katılımcıların girişimcilik özelliklerinin “yüksek girişimcilik” düzeyinde olduğu görülmüştür.

Yine benzer bir çalışmada Karataş (2018), BESYO öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini incelemeyi amaçladığı araştırmasında; grubun çoğunluğunun “Yüksek Girişimcilik” düzeyinde olduğu görülmüştür.

Bu sonuçlarda değerlendirildiğinde, spor bilimi alanındaki öğrencilerin büyük çoğunluğunun çeşitli sebeplerden kaynaklı girişimcilik düzeylerinin yüksek olduğu söylenebilir.

Özellikle Spor Endüstrüsü alanının oluşması ile birlikte spor alanında; spor organizasyonlarında, antrenman malzeme ve materyallerinde, antrenör-hakem- taraftar malzeme ve materyallerinde, tesis ve şirketlerin yapılanmasında girişimcilik özelliği spor adamlarında bulunması gereken özellikler arasına girmiştir.

Araştırma sonucuna göre katılımcıların cinsiyet değişkenine göre, “Bireysel Yenilikçilik Ölçeği”nden elde edilen bilgilere göre katılımcıların “fikir önderliği” alt boyutunda kadın katılımcıların lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Kadın öğrencilerin sosyal yönden daha aktif, iletişime açık olduğu düşünülerek fikirlerini rahatlıkla paylaşabilmeleri bu sonucun sebepleri arasında olduğu düşünülmektedir.

Başka bir çalışmada Çengel (2016), spor tüketicilerinin cinsiyetlerine göre bireysel yenilikçilik düzeylerinde anlamlı farklılık olmadığını tespit etmiştir.

Araştırma sonucuna göre katılımcıların cinsiyet değişkenine göre, girişimcilik eğilimi toplam puanında anlamlı bir fark olmadığı tesbit edilmiştir.

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre girişimcilik özelliklerinin farklılaşmaması, çoğunluğunun spor özgeçmişlerinin bulunması ve spora katılımında da cinsiyet ayrımı olmayışından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Başka bir çalışmada Karataş (2018); katılımcıların “Kadın” ve “Erkek” gruplarının girişimcilik puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

Yine farklı çalışmalarda Adatepe (2018) ve Öztürk (2018) çalışmalarında; cinsiyet değişkenine göre girişimcilik özelliklerinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Araştırma sonucuna göre katılımcıların öğrenim görülen bölüm değişkenine göre; değişime direnç, deneyime açıklık, risk alma alt boyutları puan ortalamaları ve BYÖ toplam puan ortalamalarında istatistiksel olarak $p>0.05$ düzeyinde anlamlı farklılıklar olduğu görülürken, fikir önderliği alt boyutu puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak $p>0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

Öğrenim görülen bölümde eğitim tamamlandığında edinilecek mesleğe göre kendini şekillendirmesi öğrenciler için yenilikçilik konusunda farklılaşmaya sebep olduğu düşünülmektedir. Bu sonuca göre, öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlerde aldıkları derslerin farklılaşması da bireysel yenilikçilik düzeylerini etkilediği düşünülmektedir.

Çağımızda meydana gelen teknolojik gelişmeler, beden eğitimi ve spor alanında da yeniliklere, değişikliklere ve değişimlere yol açmaktadır. Bu yenilikler insanların yaşamsal faaliyetlerini etkilemesinin yanı sıra Spor Endüstrisi gibi farklı alanların gelişmesini sağlamıştır. Spor Endüstrisi alanı, girişimcilik ile yakından alakalı olup spor alanında insanlara girişimcilik imkânı sunmaktadır. Bu bağlamda beden eğitimi ve spor alanında öğrenci yetiştiren kurumların yani üniversitelerin; öğrencileri çok yönlü gelişim ilkesine dayalı yenilikçi bakış açısına sahip, fırsatları değerlendirerek girişimcilik örnekleri olacak düzeyde yetiştirmesi beklenmektedir.

Araştırma sonucuna göre katılımcıların öğrenim görülen bölüm değişkenine göre; ÜÖYGÖ toplam puan ortalamalarında istatistiksel olarak $p>0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

Araştırma sonucuna göre katılımcıların gelir değişkenine göre; fikir önderliği, deneyime açıklık alt boyutları puan ortalamaları ve BYÖ toplam puan ortalamalarında istatistiksel olarak $p>0.05$ düzeyinde anlamlı farklılıklar olduğu görülürken, değişime direnç ve risk alma alt boyutları puan ortalamalarında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

Öğrencilerin gelir düzeyi yaşamsal faaliyetlerini sürdürürken çeşitliliğe sebep olacağından yenilikçilik düzeylerini de bu sebepten dolayı etkileyeceği düşünülmektedir. İnsanların bazı yenilikleri benimseyebilmesi ve bu yeniliklerden faydalanabilmesi maddiyat gerektirir. Öğrencilerin asgari geçim şartları göz önünde bulundurulduğunda maddi geliri yüksek olanların çeşitli yeniliklere kolaylıkla erişebilmesi, yenilikçilikte olumlu alt boyutlarda yüksek puana sahip olmalarını da açıkladığı düşünülmektedir.

Araştırma sonucuna göre katılımcıların gelir değişkenine göre; ÜÖYGÖ toplam puan ortalamalarında istatistiksel olarak $p>0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

Benzer bir araştırmada Karataş (2018) çalışmasında, katılımcıların aile geliri değişkenine göre girişimcilik puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar örneklem gruplarının farklılaşmasından dolayı değişkenlik gösterdiği düşünülmektedir.

Araştırma sonucuna göre katılımcıların lisansüstü eğitim (yüksek lisans / doktora) alma isteği durumu değişkenine göre; ÜÖYGÖ toplam puan ortalamalarında istatistiksel olarak $p>0.05$ düzeyinde anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir.

Benzer bir araştırmada Karataş (2018) çalışmasında; katılımcıların lisansüstü eğitim alma isteği değişkenine göre girişimcilik puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığın olduğunu tespit etmiştir. Lisansüstü eğitim alma isteği değişkenine göre anlamlı farklılığın “Evet” ile “Hayır” ve “Evet” ile “Kararsızım” arasında olup “Evet” lehinde olduğu anlaşılmıştır.

Lisansüstü eğitime olan talep son yıllarda giderek artmaktadır. Öğrencilerin lisans döneminde lisansüstü eğitim alma isteği, onların eğitim gördükleri alanda ilerlemek ve daha fazla bilgi ve beceri kazanmak amacıyla olmalarındandır. Bu ilerleme düşüncesinde olanların alanlarında kendilerini geliştirerek fırsatlara talip olmalarından dolayı girişimcilik özellikleri bakımından daha elverişli oldukları söylenebilir.

Araştırma sonucuna göre katılımcıların “Girişimcilik Dersi Alma Durumu” değişkenine göre, ÜÖYGÖ toplam puan ortalamalarında istatistiksel olarak $p>0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık göstermektedir. Aritmetik ortalamalara bakıldığında ortaya çıkan bu farklılığın; ÜÖYGÖ toplam puan ortalamalarında girişimcilik dersi alan katılımcıların lehine olduğu görülmektedir.

Verilen eğitim ile bireylerin kişiliğinin etkilenmemesi yada kalıcı bir değişikliğe sebep olmaması beklenen bir şey değildir. Girişimcilik ile ilgili ders alan öğrencilerin, girişimciliğe ilgili fırsatların farkına varmayı, kavramları v.b. konuları öğrendiğinden dolayı girişimcilik özelliklerinin arttığı söylenebilir.

Benzer bir araştırmada Karataş (2018) alışmasında; katılımcıların “Evet” ve “Hayır” gruplarının girişimcilik puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmekte olup bu farklılığın “Evet” grubu lehinde olduğu anlaşılmıştır.

Araştırma sonucuna göre katılımcıların “yaş değişkeni ile; BYÖ’nin “Değişime Direnç” ($r = -0,100$, $p > 0,05$) alt boyutunda istatistiksel olarak negatif yönde düşük düzeyde anlamlı ilişki, BYÖ’nin “Fikir nderliği” ($r = 0,090$, $p > 0,05$) ve “Risk Alma” ($r = 0,096$, $p > 0,05$) alt boyutlarında istatistiksel olarak pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

Bu sonuca göre katılımcıların yaşları arttıka değişime direncin azaldığı, fikir nderliği ve risk alma eğilimlerinin artacağı söylenebilir. Bunun sebebinin yaş arttıka edinilen yaşamsal tecrübelerden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Girişimcilik ve yenilikçilik kavramları birlikte düşünüldüğünde birbiri ile yakından alakalı olması ve araştırmaya konu olan öğrencilerin bu özelliklerinin incelenmesi, bu konularda öğrencinin niteliğinin arttırılması açısından önem arz etmektedir.

Son olarak katılımcıların “BYÖ alt boyutları puan ortalamaları, BYÖ toplam puan ortalamaları ve YG toplam puan ortalamaları” arasındaki ilişkiyi göstermek için yapılan korelasyon analizi sonucunda; BESYO ğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri ile girişimcilik düzeyleri arasında ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuca göre bireyin yenilikçilik düzeyi arttıka girişimcilik düzeyinin de artacağı söylenebilir.

Çağımızda meydana gelen teknolojik gelişmeler, beden eğitimi ve spor alanında da yeniliklere, değişikliklere ve değişimlere yol açmaktadır. Bu yenilikler insanların yaşamsal faaliyetlerini etkilemesinin yanı sıra Spor Endistrs gibi farklı alanların gelişmesini sağlamıştır. Spor Endistrs alanı, girişimcilik ile yakından alakalı olup spor alanında insanlara girişimcilik imkânı sunmaktadır.

Girişimci bireylerde bulunması gereken özellikler arasında yer alan yenilikçilik özelliği, çalışmamızın sonuçlarını desteklemektedir. Özetle BESYO ğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri arttırıldığında, girişimcilik özellikleri de artacaktır. Bu sonuç girişimcilik ve yenilikçilik konuları özelinde, spor bilimleri alanında eğitim veren kurumlar için bölümlerinde uyguladıkları müfredatları güncellemeleri açısından önem arz etmektedir.

5.2. Öneriler

➤ Nitelikli beden eğitimi ve spor öğretmeni, antrenör, spor yöneticisi ve rekreasyon liderinin girişimcilik ve yenilikçilik gibi özelliklere sahip olması son derece önemlidir. Bu nedenle özellikle Yükseköğretim kurumları tarafından öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik girişimcilik ve yenilikçilik konusunda öğrencilerin niteliğini arttırmaya yönelik çeşitli etkinliklerin düzenlenmesi önerilebilir.

➤ Öğrencilerin çoğunluğunun düşük düzeyde yenilikçi seviyesinde olduğundan bu konudaki eksikliğin planlı bir şekilde giderilerek, öğrencilerin karşılaşılabilecekleri yenilikler açısından motive edilmesi önerilir.

➤ Öğrencilerin çoğunluğunun “Sorgulayıcı” kategorisinde yer aldığı göz önünde bulundurulduğunda, öğrencilerin yeniliklere karşı şüpheci ve olumsuz tutumlarının nedenlerinin incelenerek ve onların yeniliklerden yararlanma ve uyum sağlamalarına yönelik çeşitli çalışmaların yapılması önerilebilir.

➤ Öğrencilerin girişimcilik özelliklerine göre çoğunluğunun yüksek girişimcilik seviyesinde olması değerlendirilerek, öğrencilere alanlarında iş imkanı oluşturmak adına dış paydaşların desteği alınarak (KOSGEB v.b.) girişimcilik imkanı sunulabilir.

KAYNAKÇA

- Adatepe, S. (2018). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda Okuyan Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Özellikleri İle Yansıtıcı Düşünme Düzeylerinin İncelenmesi*. (Yüksek lisans tezi), Bartın Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Adıgüzel, A. (2012). The relation between candidate teachers' moral maturity levels and their individual innovativeness characteristics: A case study of Harran University Education Faculty. *Educational Research and Reviews*, 7(25), 543 - 547.
- Balcıoğlu, B., Özbek A. ve Sungur, N. (2003). Beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerinin değer sistemleri ve sorun çözümedeki yeterliliklerinin incelenmesi. *III. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Olimpik Eğitim ve Spor Kültürü Sempozyumu*. 23–24 Mayıs 2003. Bursa.
- Billington, R. (1997). *Felsefeyi yaşamak*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Çengel, O. (2016). *Spor Tüketicilerinin Bireysel Yenilikçilik ve Alışveriş Davranış Biçimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yüksek lisans tezi), Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- Hurt, H. T., Joseph, K., & Cook, C. D. (1977). Scales for the measurement of innovativeness. *Human Communication Research*, (4), 58 - 65.
- Karataş, İ. (2018). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi: Bartın Üniversitesi Örneği*. (Yüksek lisans tezi), Bartın Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Kaya, S. (2017). *Biyoloji Öğretmenlerinin Bireysel Yenilikçilik Düzeylerinin İncelenmesi*. (Yüksek lisans tezi), Dicle Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır.
- Kılıç, H. (2015). *İlköğretim Branş Öğretmenlerinin Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ve Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri (Denizli İli Örneği)*. (Yüksek lisans tezi), Pamukkale Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Kılıçer, K. (2011). *Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi öğretmen adaylarının bireysel yenilikçilik profilleri*. (Doktora tezi), Anadolu Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

- Kılıçer, K., Odabaşı, H. F. (2010). Bireysel yenilikçilik ölçeği (byö): türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. (38), 150 - 164.
- Özgür, H. (2013). Bilişim teknolojileri öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri ile bireysel yenilikçilik özellikleri arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (2), 409-420.
- Öztürk, M. (2018). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Özellikleri İleyansıtıcı Düşünme Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Sakarya Üniversitesi Örneği)*. (Yüksek lisans tezi), Bartın Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Rogers, E. M. (1995). *Diffusion of innovations (third edition)*. New York: Free Press.
- Türk Dil Kurumu (TDK). (2018). *Türkçe Sözlük*. <http://www.tdk.gov.tr> Erişim Tarihi : 23.04.2018.
- Yılmaz, E. ve Sünbül A.M.. (2009). Üniversite öğrencilerine yönelik girişimcilik ölçeğinin geliştirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (21), 195-203.

EKLER

Ek 1: Anket

Değerli Öğrenciler;

Bu araştırma Bartın Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim dalındaki yüksek lisans tez çalışmam kapsamında yapılmaktadır. Çalışmamın amacı; Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik özellikleri ve bireysel yenilikçilik düzeyleri hakkındaki görüşlerini belirlemektir.

Bu çalışmanın amacına ulaşabilmesi; siz değerli öğrencilerin vereceği cevapların tarafsız, içten ve doğru olmasına bağlıdır. Bu nedenle her maddeyi dikkatlice okuyarak cevaplamanız büyük bir önem taşımaktadır. Ölçeklerde isminizi yazmanıza gerek yoktur. Elde edilecek veriler yalnızca bilimsel amaçlar doğrultusunda kullanılacak, herhangi bir kuruma verilmeyecektir. Çalışmama yaptığınız katkılardan dolayı şimdiden teşekkür ederim.

Zeynep MÜLHİM

Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

KİŞİSEL BİLGİLER FORMU	
1) Bölümünüz:	☐ Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ☐ Antrenörlük Eğitimi ☐ Spor Yöneticiliği ☐ Rekreasyon
2) Cinsiyetiniz:	☐ Erkek ☐ Kadın
3) Yaşınız	.....
4) Ailenizin Aylık Geliri:	☐ 0-1000 TL ☐ 1001-1500 TL ☐ 1501-2500 TL ☐ 2501-3000 TL ☐ 3001-3500 TL ☐ 3501 & üzeri
5) Lisansüstü Eğitim (Yüksek Lisans / Doktora) Almak İstiyor musunuz?	☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kararsızım
6) Girişimcilik dersi aldınız mı?	☐ Evet ☐ Hayır

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ GİRİŞİMCİLİK ÖLÇEĞİ	Uygunluk Düzeyi				
	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Sık sık	Çok sık
Yönerge: <i>Her bir ifadeyi inceleyerek, ifadenin size uygunluğunu yandaki seçeneklerden birini işaretleyerek (x) belirtiniz. İfadelerin doğru ya da yanlış yanıtları yoktur, lütfen ifadeyi okuduktan sonraki aklınıza gelen ilk düşünceyi işaretleyiniz.</i>					
1. İşimde geçmiş performansımdan daha iyi olabilmek için daha çok çaba harcamaya çalışırım.					
2. Görevimin son derece zor olduğu zamanlarda elimden gelenin en iyisini yaparım.					
3. İstedğim şeyi elde ettiğim zaman bunun sebebini genellikle kendi yeteneklerim olduğu düşünürüm.					
4. İşlerimde kendi kararlarım etkilidir.					
5. Kendi işimi kurabilirim.					
6. İşten zorunlu olarak ayrılırsam işle ilgili kendime seçenekler oluşturabilirim.					
7. Zor durumlarda seçenekler oluşturabilirim.					
8. Farklı insanlarla dostluklar kurabilirim.					
9. Denemediklerimi denemekten çekinmem.					
10. Kendimde farklı işler yapabilecek enerjiyi hissederim.					
11. Arkadaşlarıma değişik iş projelerden söz ederim.					
12. Yeteneklerimi uygulayabilecek alanlar oluştururum.					
13. Arkadaşlarımdan gelen bazı projelere katılmaktan çekinmem					
14. Hayatımı dış etkenlere bırakmam					
15. Kararlarımın hayatımı şekillendirebileceğimi düşünüyorum.					
16. Risk almaktan çekinmem					
17. Geleceği görerek ona dönük hazırlıklar yapabilirim.					
18. Yeni bir şeyleri denememe imkan veren projeler üzerinde çalışmayı severim.					
19. Eski fikirlere ve uygulamalara meydan okumayı ve daha iyilerini araştırmayı severim.					
20. Yeni bir perspektiften bakmama imkan sağlayan proje ve işlerle uğraşırım.					
21. Geçmişte başkaları tarafından kullanılmamış yeni yöntemlerle çalışmayı denerim.					
22. Yeterli çabayla, her türlü sorunu ortadan kaldırabiliriz.					
23. Yaptığım planları yürütebileceğimden çoğunlukla eminimdir.					
24. Yeni bir durum ve uygulamaya adapte olmakta sorun yaşamam.					
25. Üzerinde çalıştığım bir konuda hata yapmaktan çekinmem.					
26. Her işin bir riski vardır. İşimde her türlü riski göze alabilirim.					

Yönerge: Her bir ifadeyi inceleyerek, ifadenin size uygunluğunu yandaki seçeneklerden birini işaretleyerek (x) belirtiniz. İfadelerin doğru ya da yanlış yanıtları yoktur, lütfen ifadeyi okuduktan sonraki aklınıza gelen ilk düşünceyi işaretleyiniz.	Hiçbir	Nadiren	Bazen	Sık sık	Çok sık
27. Başarılı sağlayacak uygun yöntem ve tekniklerin arayışı içerisindeyimdir.					
28. Karşıma çıkan fırsatları değerlendirebilirim.					
29. Elimdeki kaynakları bir araya getirerek verimliliğe dönüştürebilirim.					
30. İşimde ve çalışmalarımda ortaya çıkan değişimlere açığumdur.					
31. İşimi severek ve azimle yaparım.					
32. İşimde yaratıcılık yöntem güçtür.					
33. İşimi gerçekleştirirken, herhangi bir ekip ya da kişiyle çalışabilirim.					
34. Bir işte ya da uygulamada liderliği ele almaktan çekinmem.					
35. İş konusunda gelecekle ilgili etkili kararlar alabilirim.					
36. Farklı işlere yönelik motivasyonum ve eğilimlerim güçlüdür.					

BİREYSEL YENİLİKÇİLİK ÖLÇEĞİ	Uygunluk Düzeyi				
	Kesinlikle Kaatııyorum	Kaatııyorum	Ortadayım	Kaatıyorum	Kesinlikle Kaatıyorum
Yönerge: Her bir ifadeyi inceleyerek, ifadenin size uygunluğunu yandaki seçeneklerden birini işaretleyerek (x) belirtiniz. İfadelerin doğru ya da yanlış yanıtları yoktur, lütfen ifadeyi okuduktan sonraki aklınıza gelen ilk düşünceyi işaretleyiniz.					
1. Arkadaşlarım öneri veya bilgi almak için sık sık bana başvururlar.					
2. Yeni fikirleri denemekten hoşlanırım.					
3. Bir şeyi yapmanın yeni yollarını ararım.					
4. Genellikle yeni fikirleri kabullenmekte temkinliyimdir.					
5. Bir sorunu çözerken yaratıcı olmadığım zaman çözüm için çoğu kez yeni yöntemler geliştiririm.					
6. Yeni icatlara ve yeni düşünce tarzlarına karşı şüpheciyimdir.					
7. Çevremdeki insanların büyük bir çoğunluğunun kabul ettiğini görene kadar yeni fikirlere pek itibar etmem.					
8. Arkadaş grubum içinde etkili bir birey olduğumu düşünürüm.					
9. Düşüncelerimde ve davranışlarımda kendimi yaratıcı ve özgün görürüm.					
10. Genellikle arkadaş grubum içinde yeni bir şeyi kabul eden son kişilerden biri olduğumu düşünüyorum.					
11. Yaratıcı bir kişiliğe sahibimdir.					
12. Ait olduğum grubun liderlikle ilgili sorumluluklarını almaktan hoşlanırım.					
13. Çevremdeki bireylerde işe yaradığını görene kadar bir işi yapmanın yeni yollarını kabullenmekte isteksiz davranırım.					
14. Düşüncelerimde ve davranışlarımda özgün olmayı heyecan verici bulurum.					
15. Eski usul yaşam tarzımın ve işleri eski yöntemlerle yapmanın en iyisi olduğumu düşünürüm.					
16. Belirsizlikler ve çözülmemiş problemler beni güdüler.					
17. Yenilikleri dikkate almadan önce diğer insanların o yeniliği kullandığını görmeliyim.					
18. Yeni fikirlere açığumdur.					
19. Cevabı belirsiz sorular beni heyecanlandırır.					
20. Yeni fikirlere karşı çoğunlukla şüpheciyimdir.					

Ek 2. Etik Kurul Onayı

T.C.
BARTIN ÜNİVERSİTESİ
Sosyal ve Beşeri Bilimleri Etik Kurulu
ONAY BELGESİ

Protokol No:	2019-032
Araştırmanın Başlığı:	"Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Özellikleri ve Bireysel Yenilikçilik Düzeylerinin İncelenmesi: Bartın Üniversitesi Örneği "
Proje Yürütücüsü:	Zeynep MÜLHİM
Başvuru Formunun Geliş Tarihi:	26.02.2019
Karar Tarihi:	08.03.2019

Başvuru dosyasında etik sorun oluşturabilecek sorular/maddeler, süreçler ya da unsurlar bulunmadığından ETİK KURUL ONAY belgesinin verilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Prof. Dr. Aslı YAZICI
Başkan

Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK
Başkan Vekili

Prof. Dr. Şaban ESEN
Üye

Doç. Dr. Fatma
BAĞDATLI ÇAM
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Dilge SULAK AKYÜZ
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Fethi NAS
Üye

Ek 3. Ölçek Kullanım İzinleri

Re: Ynt: Ölçek Kullanım İzni

"Dr. Kerem Kılıçer" <kerem.kilicer@gop.edu.tr>

19.03.2018 Pzt 13:57

Kime: Zeynep MÜLHİM_TAŞDEMİR <zeyneptasdemir93@hotmail.com>

1 ek (134 KB)

Bireysel_Yenilikçilik_Ölcegi_UYGULAMA_VERSİYONU.pdf

Merhaba Zeynep,

Türkçeye uyarlamış olduğumuz "Bireysel Yenilikçilik Ölçeği" ektedir. Ölçeğin puanlanmasına dair açıklama ölçeğin altında yer almaktadır. Umanın senin için güzel çalışmalara vesile olur. Çalışmalarında kolaylıklar diliyorum.

On 15.3.2018 18:41, Zeynep MÜLHİM_TAŞDEMİR wrote:

Merhaba Hocam,
Öncelikle ilginiz için teşekkür ederim . Ölçek yardımıyla edineceğimiz bulguların özetini ve çalışmamız yayınlandığında da size kopyasını memnuniyetle iletirim hocam. Çalışmamızın literatürde özellikle alanımızda özgünlüğü ile katkı sağlayacağını öngörüyorum.
Saygılar sunar, İyi Çalışmalar dilerim.

Gönderen: "Dr. Kerem Kılıçer" <kerem.kilicer@gop.edu.tr>

Gönderildi: 15 Mart 2018 Perşembe 19:29:30

Kime: Zeynep MÜLHİM TAŞDEMİR

Konu: Re: Ölçek Kullanım İzni

Merhaba Zeynep,

Uyarladığımız ölçeği seve seve sana gönderebilirim ve çalışmada da kullanabilirsin. Ancak senin içinde uygunsu uyarladığımız ölçeğin standardizasyon çalışması adına çalışmada ölçek yardımıyla edineceğin bulguların özetini (veya çalışman yayınlanınca çalışmanın bir kopyasını) bizimle paylaşırsan çok sevinirim. Bu bilgi, uyarladığımız ölçeğin farklı zamanlarda yapılan farklı çalışmalardaki eğilimini takip etmek açısından bizim için son derece önemli. Eğer senin içinde uygunsu ölçeği gönderebilirim.

Çalışmada kolaylıklar dilerim.

On 13.3.2018 18:32, Zeynep MÜLHİM_TAŞDEMİR wrote:

Değerli Hocam Merhaba;

Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisiyim. Tez aşamasında olduğumdan enstitümüze; "Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ve Girişimcilik Özelliklerinin İncelenmesi: Bartın Üniversitesi Örneği" başlığıyla sunduğum tez önerisi için çalışmalarıma başladım. Çalışmamda türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenilirliğini yapmış olduğunuz "Bireysel Yenilikçilik Ölçeği" ni kullanmam için izninizi talep ediyorum.

Saygılarımı sunar, iyi çalışmalar dilerim.

Zeynep MÜLHİM

--

Dr. Kerem KILIÇER
Gazi Osmanpaşa Üniversitesi
Eğitim Fakültesi, Tokat

--

Dr. Kerem KILIÇER
Gazi Osmanpaşa Üniversitesi
Eğitim Fakültesi, Tokat

Re: Ölçek Kullanım İzni

ERCAN YILMAZ <eyilmaz@konya.edu.tr>

14.03.2018 Çar 14:23

Kime: Zeynep MÜLHİM_TAŞDEMİR <zeyneptasdemir93@hotmail.com>

Ölçeği çalışmanızda kullanabilirsiniz. Kolaylıklar dileği ile

----- Orijinal Mesaj -----

Kimden: "Zeynep MÜLHİM_TAŞDEMİR" <zeyneptasdemir93@hotmail.com>

Kime: eyilmaz@konya.edu.tr

Gönderilenler: 13 Mart Salı 2018 19:39:34

Konu: Ölçek Kullanım İzni

Değerli Hocam Merhaba;

Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisiyim. Tez aşamasında olduğumdan enstitümüze; "Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ve Girişimcilik Özelliklerinin İncelenmesi: Bartın Üniversitesi Örneği" başlığıyla sunduğum tez önerisi için çalışmalarına başladım. Çalışmamda geliştirmiş olduğunuz "Üniversite Öğrencileri Girişimcilik Ölçeği" ni kullanmam için izninizi talep ediyorum.

Saygılarımı sunar, iyi çalışmalar dilerim.

Zeynep MÜLHİM

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	: Zeynep MÜLHİM
Doğum Yeri ve Tarihi	: Yenimahalle, 25.10.1993
Eğitim Durumu	
Lisans Öğrenimi	: Bartın Üniversitesi, BESYO, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü
Yüksek Lisans Öğrenimi	: 2016- ... Bartın Üniversitesi, EBE, Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi ABD.
Bildiği Yabancı Diller	: İngilizce
Bilimsel Faaliyet/Yayımlar	: MÜLHİM, M , MÜLHİM, Z , ÜNLÜ, Y , SOLAKUMUR, A . (2017). Dart Sporcularının Erişkin Bağlanma Biçimleri ile Atılganlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. <i>Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD)</i> , 3 (Special Issue 2), 61-72.
İş Deneyimi	
Projeler ve Kurs Belgeleri	: 2. Kademe Dart Antrenör Belgesi 1.Kademe Taekwondo Antrenör Belgesi 1. Kademe Bocce Antrenör Belgesi 1. Kademe HİS ve Wellness Antrenör Belgesi 1. Kademe Halk Oyunları Antrenör Belgesi
Çalıştığı Kurumlar	: 2016 - 2017 Bartın Halk Eğitim Merkezi, MEB.
İletişim	
E-Posta Adresi	: zeyneptasdemir93@hotmail.com
Tarih	: 20.07.2019